

PALECKIO VYRIAUSYBE JAU VEJA IŠ KAUNO

KOMUNISTŲ PASKIRTAS MINISTERIS
JAU PABĖGO UŽSIENIN

Bėgtų visi Lietuvos gyventojai, jei galėtų

Iš Lietuvos ateinančios žinios namuose.

kasdien yra liudnesnės. Raudoni okupantai savo leteną skverbia į visas gyvenimo sritis ir visur įveda savo kontrolę.

Radijas kontroliuojamas Maskvos paskirtų komisarių, komunistams nepalanki spauda uždaryta, įvesta griežiausia laisvų cenzura ir didelės Raudonos Armijos jėgos saugo Lietuvos sienas. Iš Lietuvos gaunamos tikrai tos žinios, kurias Maskvos paskirti komisariai skaito tinkamoms išleisti į užsienį.

Maskva Lietuvon atsiuntė 250,000 tukstančių kariuomenės. Savo kariuomenei jie rekvizavo pačius geriausius visų miestelių namus. Namų gyventojus ir savininkus sugrudo į priemiesčius. Kelias šeimynas verčia gyventi viename bute.

Naujai pastatyti namai okupacinės kariuomenės karininkams taip patiko, kad jie išrašė iš Rusijos keliolika šimtų šeimynų. Raudonosios Armijos karininkai gabenasi savo šeimynas ir mano įsitaisyti Lietuvos darbininkų pastatytuose

Lietuvos okupantai ir Paleckio vyriausybę išvyjo iš Kauno. Karininkai pareiškė, kad jiems yra reikalingi valstybiniai namai, todėl Paleckis turėjo persikelti į Vilnių. Valstybės administracijai tuo sudaroma labai daug nepatogumų, nes Vilniuje nieko nėra įrengta, nėra susisiekimo, nėra tinkamų būstų. Bet bene okupantams rūpi Lietuvos reikalai, jie žiuri savo patogumų. Jei-gu jiems būtų rūpėjus lietuvių gerovę, jos būtų neokupavę.

Turima žinių, kad Galvanauškas, buvęs Paleckio valdžios ministras jau pajėgęs pasprukti į užsienį. Ne dyvas, nes gandai ejo, jog komunistai Galvanaušką prievarta paskyrė ministru, kad Lietuvos valiuta taip greitai nenusmuktų. Netrukus išgirsime ir apie kitų ministrų nelaimingą likimą, nes jiems vargu pasiseks pasprukti, kaip pasisekė Galvanauškui. Jie padėjo rusams okupuoti Lietuvą. Daugiau okupantams jie nereikalingi.

Galvanauškas pabėgo užsienin

KLAIPĖDA, Vokietija, rugp. 26 d. — Buvusiam Paleckio vyriausybės finansų ministeriui inžinieriui Ernestui Galvanauškui pasisekė pabėgti į Klaipėdą, kur jis laikinai ir apsigyveno. Tiek Klaipėdoje, tiek ir kitose Vokietijos pasienio vietose yra didelis burys atbėgusių lietuviškų emigrantų. Ekonominė jų padėtis sunki, nes retas kuris sugebėjo ką nors iš Lietuvos išnešti. Kai kurie pabėgusių pareiškė, kad jie bėgtų ir į pragarą, kad tik galėtų pabėgti nuo bolševikų.

Argentina nepripažįsta okupacijos

BUENOS AIRES, Argentina, rugp. 26 d. — Lietuvos ministeris Pietų Amerikai Dr. K. Graužinis informavo Argentiną užsienio reikalų ministeriją apie Lietuvos užgrobtumą. Tuo pačiu metu Graužinis pranešė, kad jis nepripažįsta naujai pastatytos okupantų valdžios Lietuvoje. Užsienio reikalų ministeris Graužiniui atsakė, kad Argentinai vyriausybė kreipia didelį dėmesį į protestą ir žada jį, Graužinį, ir toliau laikyti teisėtu Lietuvos atstovu.

Per trumpi Paleckio nagai

SAO PAULO, Brazilija, rugpjūčio 26 d. — Giovackis, kuris Maskvos yra paskirtas užsienio reikalų ministerijos sekretorium Paleckio vyriausybėje, siuntė kelias telegramas į Braziliją, reikalaujamas likviduoti Lietuvos konsulatą. Nei Brazilijos vyriausybė, nei Lie-

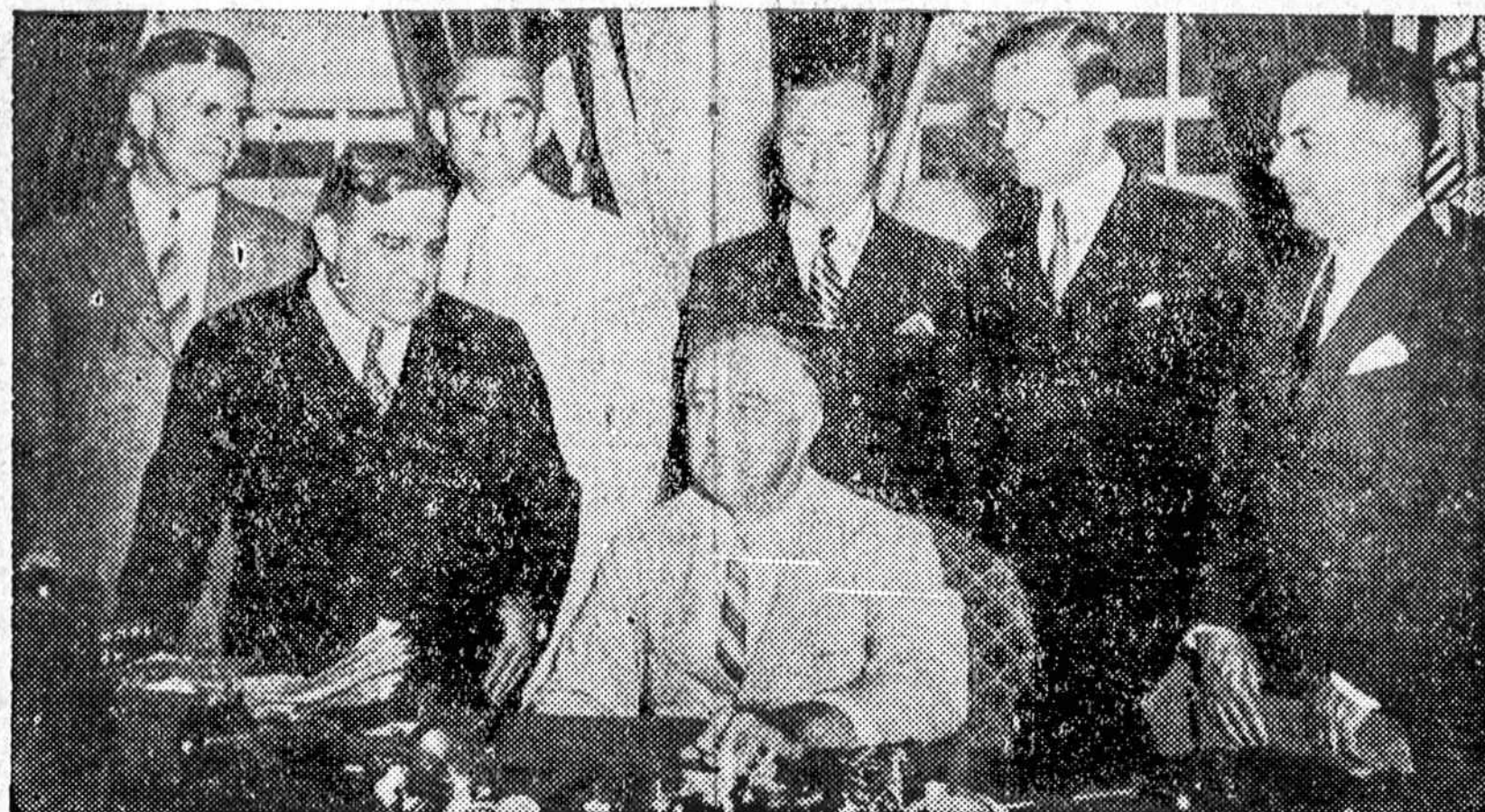
tuvos konsulas nekreipė dėmesio į šį Paleckio valdžios reikalavimą. Konsulatas ir toliau tebeveikia. Atrodo, kad Brazilijos vyriausybė pripažįsianti buvusį konsulą teisėtu Lietuvos atstovu.

Paleckį nugrudo Vilniun

MASKVA, Rusija, rugp. 26 d. — Vyriausias Lietuvos Sovietas nutarė perkelti Lietuvos sostinę iš Kauno į Vilnių. Išidėmetina, kad ši žinia ateina iš Maskvos, o ne iš Kauno. Žinoma, kad Vilniuje nėra jokių patogumų valstybės aparatui. Visa Lietuvos spauda rašė apie apvertintą Vilniaus stovį, kai rusų kariuomenė perdavė jį Lietuvai. Išvažiuodami rusai išsivežė ką tikrai galėjo. Dabar Maskva nutarė perkelti Paleckio vyriausybę Vilniun, nes Kaune reikalinga vieta rusų kariuomenei.

Lenkija priskirta prie Vokietijos

ROMA, Italija, rugp. 26 d. — Ligi šiam metui vokiečiai buvo priskybę tik Dancigą ir Silezijos provincijas prie Vokietijos. Iš kitų provincijų buvo sudarytas atskiras administracinis vienetas ir norėta padaryti savo rūšies lenkišką valstybę, vokiečių protektoratą. Vokiečiai net kreipėsi į kai kuriuos lenkų lyderius sutikti su jais bendradarbiauti ir sudaryti jų planuotą valstybę, bet paskutiniu metu atmeta šie planai ir nutarta Lenkiją visiems laikams prijungti prie Vokietijos. Vokiečių okupuota Lenkijos dalį nuo tikrosios Vokietijos skyrė mūity siena, bet dabar ji jau panaikinta.

Prezidentas Rooseveltas tariasi su Amerikos-Kanados gynimo tarybos nariais.

Berlynas bombarduotas

BERLYNAS, rugp. 26 d. — Tukstančiai vokiečių šiandien buvo priversti skubėti į požemius, kai britų orlaiviai bombardavo vokiečių sostinę. Trys orlaivių eskadros puolė keturių milijonų miestą. Tris valandas ir pusę buvo tęsiamas aliarmo stovis Berlyne. Tai vienas ilgiausių aliarmų dabartiniame kare. Priešlėktuvinės vokiečių patrankos šaudė be sustojimo, bet joms nepavyko numušti nė vieno anglų lėktuvo. Berlyno apylinkė buvo aptraukta debesimis ir anglams buvo sunku nustatyti taikynes. Anglų orlaiviai buvo priversti leistis labai žemai, kad galėtų išaiškinti kur jie randasi. Bombos buvo numestos į miesto centrą, kur yra valdžios įstaigos ir pataikyta Berlyne esantiems ginklų fabrikams.

Vokiečiai bombarduoja Irlandiją

DUBLINAS, Irlandija, rugp. 26 d. — Irlandijos vyriausybė šiandien paskelbė, kad vokiečių orlaiviai bombardavo Irlandijos pakraščius ir užmušė kelis gyventojus. Irlandiečiai aiškiai matė, jog tai buvo vokiečių orlaiviai. Bombos buvo numestos keliose vietose ir padaryta nuostolių. Irlandijos pasiuntiniui Berlyne įsakyta pareikšti griežiausią protestą ir pareikalauti iš vokiečių nuostolių atlyginimo. Irlandija sako, jog ji yra neutrali ir yra pasiryžusi gintis nuo užpuolikų.

Negali lankyti mugės

BERLYNAS, Vokietija, rugpjūčio 26 d. — Vokiečiai atidarė metinę Leipcigo mugę, kurioje sutraukė keletą tukstančių lankytojų iš Balkanų ir iš kitų naciams palankių kraštų. Lankytojams buvo parodyta dideli vokiečių armijos laimėjimai vakaruose. Atidarymo metu atskrido anglų lakunai ir visi svečiai buvo priversti skubėti į požemius. Anglų lakunai mugėje nenumetė nė vienos bombos, bet pasėjo tukstančius lapelių. Tuo tarpu atsivežtas bombas išmetė gėlo žinkelis stotyje, kur padarė labai daug nuostolių. Buvo bombarduoti keli fabrikai.

Penkis kartus pul-tas Londonas

LONDONAS, Anglija, rugp. 26 d. — Pirmos vokiečių orlaivių kovos su anglais visuomet esti pačiame Anglijos pakrastyje. Daugelis vokiečių orlaivių iš ten grįžta arba visai negrįžta. Vakar vokiečiams vis dėlto pavyko kelis kartus prasiiveržti pro pirmąsias anglų apsaugos linijas ir pasiekti Londoną. Penkis kartus vokiečių lakunams pavyko pasiekti Londoną ir bombarduoti jo gyventojus. Mušiai tęsėsi virš Londono. Anglijos pakraščiuose ir Londone britams vakar pavyko numušti 55 vokiečių orlaivius. Įguly dauguma žuvo kartu su orlaiviais. Parašutais nusileido labai maža dalis

Norėjo užmušti žmogžudį

MEKSIKA, sostinė, rugp. 26 d. — Meksikos policija pranešė, kad jai pavyko išvengti naujas pasikėsinimas. GPU agentai turėjo viską paruošę užmušti Van den Dresch, Trockio žudiką ir jo mylimą Sylviją Agelov. Policijai pavyko išvengti atentato sustiprinant smarkiai sargybas. Ligi šiam metui Stalinas likvidavo visus užmušikus, ne dyvas, kad ir šiame atsitikime būtų duotas įsakymas likviduoti Trockio užmušėją. Meksikos policija saugoja užmušiko gyvybę, nes jai rūpi gauti tikrų duomenų apie tikrąsias užmušimo priežastis ir paskelbti kaltininkus.

Nori įvesti diktaturą

BUENOS AIRES, Argentina, rugp. 26 d. — Buvęs Argentinai prezidentas Molina, buvęs diktatorius Justo ir kiti reakciniai elementai stengiasi įvesti Argentinai diktatūros režimą, panaikinti konstitucijos laisves ir suvaržyti spaudą. Pretestu diktaturai įvesti jie norėjo panaudoti skandalą žemei pirkti. Šie sluoksniai tvirtina, kad nereikėjo kelti viešumai skandalą įvairių generolų vardų, nes tuo diskredituojama Argentinai kariuomenė. Vyriausybė turėjo dėti pastangas dalyką tydomis išspręsti. Krašte susirūpinimas labai didelis ir manoma, kad pavyks sustabdyti diktatorių užgaidas.

Sulaikė kitą USA laivą

MEKSIKA, sostinė, rugp. 26 d. — Gauta žinių, kad Meksikos pakraščiu policija sulaikė kitą Amerikos laivą. Kalbama, kad meksikiečiai paleido lengvos artilerijos šuvį laivui sustabdyti. Amerikos pasiuntinys Meksikoje tuojuo padarė reikalingą intervenciją ir nori išaiškinti priežastis laivų sustabdyti. Meksikos vyriausybė jam paaiškino, kad vidaus padėtis yra nerami ir vyriausybė yra priversta kontroliuoti laivus, kad sukiličiai neiškrautų ginklų. Meksika nenori kištis ir trukdyti užsienio prekybos. Ji nori išvengti ginklų kontrabandos į Meksiką.

Divizijos prie graikų sienos

BUDAPEŠTAS, Vengrija, rugp. 26 d. — Turima žinių, kad Italija kasdien įgabena vieną diviziją naujai mobilizuotų kariuovių į Albaniją ir siunčia juos prie graikų sienos. Graikai iš savo pusės pašaukė daugiau vyrų kariuomenėn ir pasiuntė dideles jėgas prie Albanijos pakraščiu. Graikai padėjo minas Jonijos juroje. Padėtis įtempta, bet graikai pasiryžę gintis.

Vokiečiams ateina eilė

LONDONAS, Anglija, rugp. 26 d. — Anglų aviacija ne tik ginasi prieš vokiečius, bet stengiasi atsilyginti tuo pačiu pinigų. Vakar sunkūs anglų orlaiviai bombardavo Berlyną, Kielį, Hamburgą, Frankfurtą, Koelną, Ludwigshaveną, Štutgartą, Špandau ir Rosenthalį. Pamėgdžiodami vokiečius var-tojo gaisrus keliančius bombas ir sukėlė daug gaisrų. Daugumoj buvo bombarduoti karo fabrikai ir vengta daryti nuostolius paprastiesiems gyventojams.

Chicago ir apylinkė federacijos oro biuras šiai dienai pranešauja:

Debesuotas ir galimas lietus. Saulė teka 6:09 v. r., leidziasi 7:34 v. v.

KAIP LIKVIDUODA PASIUNTINybę BERLYNE

Lietuvos Pasiuntinybės žinių rėdami manęs pripažinti pasiuntinybės iš Washington pranešimų, su manim kalbėti vengė ir iš Pasiuntinybės išsinešdino.

Rugpjūčio dešimtą dieną rusai dar kartą kreipėsi į Pasiuntinybę, ieškodami bendradarbių tarpe kas sutiktų Pasiuntinybę jiems perduoti, bet Pasiuntinybės tarnautojų tarpe tokio nesurado. Net jauniausias Pasiuntinybės tarnautojas Baronas atsisakė pasimatyti su telefonu kalbėjusiu rusu ir atlikti išdaviko vaidmenį.

Rugpjūčio vienuoliktą dieną, sekmadienį, rusai bandė įsiveržti Pasiuntinybės įėją. Devintą valandą ryto prie Lietuvos Pasiuntinybės atvyko Sovietų Ambasados automobiliai, kuriame buvo penki vyrai. Jais vadovavo pirmas rusų Ambasados patarėjas Tichomirov. Atvažiuavę pareikalavo tuoj juos įleisti į Pasiuntinybės rumus. Įsakiau Pasiuntinybės tarnautojams jų neįleisti. Kambarinė Balsaitė užrakino geležinius vartus, palikdama okupantų atstovus stovėti gatvėje. Rusai išbuvo prie Pasiuntinybės vartų apie dešimt minučių ir nieko nepasiekė nuvažiuoti.

Rugpjūčio devintą dieną Sovietų Ambasados pirmas patarėjas Tichomirov, lydimas kito valdininko, atsilankė Pasiuntinybėje ir bandė ją perimti iš Pasiuntinybės patarėjo Kuzminskio, kuris atsakė esąs nekompetingas ją perduoti. Kuzminskas nurodė kreiptis į mane, kaip vyriausią Pasiuntinybės autoritetą. Rusai, nenorėdami manęs pripažinti pasiuntinybės iš Washington pranešimų, su manim kalbėti vengė ir iš Pasiuntinybės išsinešdino.

Rugpjūčio 14 dieną sąlygos dar labiau pasikeitė, kai buvo pradėta daryti kitoks spaudimas. Širdgėlos slegiamas nutariau Pasiuntinybės rumus ap-leisti.

VĖLESNIEJI PRANEŠIMAI

— Vokiečiai bombardavimui pradėjo vartoti 2,000 svarų bombas.

— Otawoj susirinko pirmam posėdžiui jungtinė Suvienuotų Valstybių ir Kanados Komisija abiejų kraštų apsauga rūpintis.

— Vokiečių orlaiviai Anglijos pakraščio kaimelyje užmušė 50 asmenų.

— Vokiečiai sugriovė seną ir pagarsėjusią šv. Gileso bažnyčią Londone.

— Anglų orlaiviai smarkiai bombardavo Italiją ir italų bazes Afrikoje.

— Rumunai nusavino antrą britų žibalo bendrovę. Jos tur-tas siekė virš trijų milijonų dolerių.

— Afrikoje mirė pretendentas į Francuzijos sostą, marquis Guise. Paskutiniu metu jis tikėjosi iš Petain gauti sostą.

— Pabalčio valstybių suktai rinkti seimai nutarė pasivadinti Vyriausiais Sovietais, o ministrai — liaudies rinktais komisariais.

— Šveicarams įsakyta atyžiai sekti ga'imą parašutinin-kų nusileidimą. Vyriausybė perspėja, kad kraštui pavojus dar nepažėjęs.

— Pietų Francuzijoje dega dideli miškai, kurie padarė milijoninius nuostolius kraštui. Francuzai bejėgiai sustabdyti gaisrą.

— Anglų lakunai perspėjo Berlyno gyventojus lapeliais, kurie sakė: Karas tęsis, kol Hitleris bus Vokietijos valdovas.

Portugalija krypta Smarkus susirėmi-mai Lybijoj

VATIKANAS, Italija, rugp. 26 d. — Gera informuotose sluoksniuose kalbama, kad Portugalijos diktatorius pasiuntė savo atstovą į Vatikaną, kuris prašo popiežiaus intervencijos savo krašto politikos reikalu. Portugalija nori išsiaiškinti ar diktatoriai, karui pasibaigus, mano palikti Portugaliją taip kaip ji yra ar turi kokius kitokius planus. Jeigu Portugalijai diktatoriai garantuotų status quo, tai ji, ko gero, ir ryžtųsi padėti jiems karą vesti. Prašo popiežiaus išaiškinti šį reikalą.

ROMA, Italija, rugp. 26 d. — Kasdien vyksta nauji susirėmimai tarp italų ir anglų karo jėgų Lybijos pakrastyje. Vakar britai vėl pakartojo Tobruko, Bardijos ir kitų uostų bombardavimą iš jūros. Šį kartą britų karo laivai padarė labai mažus nuostolius. Be to, italų aviacija priverė britų laivus pasitraukti. Italai iš savo pusės bombardavo motorizuotą britų dalį Sidi Barrani apylinkėje. Italų lakunai mano, kad britams padarė žymių nuostolių, nes bombos turėjo pataikyti kariuomenės dalims.

ISPANŲ LAISVĖS KOVA

MARTIN GUDALL

(Tęsinys)

Kova prasidėjo su sukilėliais.

Karininkai, užėmę pačius centrinius miesto punktus, pradėjo užiminėti svarbesnes įstaigas ir sindikatus. Niekam jau nebuvo jokios abejonės apie Arandos užsimojimus. Žaibo greitumu visą Oviedo apėjo žinia, kad pulkininkas Aranda išdavikas. Patys Oviedo darbininkai ir ten bepradėdą koncentruotis angliakasiai iš aplinkinių kaimų, tuoj pradėjo žutbutinę kovą. Darbininkai ginklų neturėjo, bet užtat dinamito jiems netrūko, o dinamitai vartoti jie buvo dideli specialistai.

Arandai pasisėkė apgaulės būdu užimti beveik visą miestą, bet jam nepasisekė jo išlaikyti. Kai paaiškėjo jo išdavystė, pradėjo organizuoti savanorių kolonos, kurios norėjo išvaduoti Oviedo. Pradėjo puolimą iš visų pusių. Aranda turėjo pakankamą kareivių kiekį ir visą fašistinį jaunimą, bet su šiomis jėgomis jis nebuvo galėjęs atsiti. Jis Oviede turėjo sutraukęs visas civilines gvardijos dalis. Šią karą jėgą jis sutraukė

į miestą apgaulės būdu, o vėliau ji buvo vienu ištikimiausiu jo gynimosi įrankiu.

Kovojama dėl kiekvieno namo.

Oviede ėjo mirtina kova. Aranda šalininkai žinojo, kad jiems negalėjo būti jokio pasigailėjimo, todėl jie ligi mirties gynė kiekvieną namą, kiekvieną skersgatvį. Apie patį Arandą ne kalbos negalėjo būti. Išdavikams ispanai neturi pasigailėjimo.

Oviedo darbininkų kvartalai pateko antifasistų rankose, bet pats miesto centras, kareivinių rajonas, turtingųjų apgyventos gatvės pasiliko civilinės gvardijos žinioj. Niekur nebuvo cokių žiaurių kovų, kaip pačiame Oviede. Ten priešas buvo vienas nuo kito vietomis per 10 metrų, ten buvo kovojama ne tik dėl kiekvieno namo, bet dėl kiekvieno namo aukšto, dėl kiekvieno skersgatvio. Oviede esanti civilinė gvardija nesitraukė. Jos negalėjo nei smarčiausia ugnis. Iš jos pozicijos galima buvo atkariauti tiksliai dinamito pagalba, visai sunaikinant jos gynėjus. Jie žinojo, jog negali būti kalbos apie pasigailėjimą, na tai ir gynėsi ligi mirties.

Arandą išvadavo maurai.

Nežiurint į tai, kad darbininkams pasisekė pradžioj Arandą jėgas visiškai apsupti ir atskirti nuo kitų fašistinių jėgų, Aranda vis delto laikėsi. Miesto kareivinėse jis turėjo didelę ginklų atsargą. Nei šautuvams, nei kulkosvaidžiams šovinių jam netrūko, jis galėjo ištisai savaites laikytis. Darbininkai manė, kad jei priversią pasiduoti būdą, bet pasirodė, jog civilinės gvardijos kareiviai moka ne tik tiktai ištverti pavojų, bet pakęsti ir badą. Plovė asilus, kuriuos turėjo kareivinėse, gaudė šunis, kates ir žiurkes ir jomis maitinosi. O svarbiausia Aranda parama tai buvo tos viltys, kurias jam per radio persiųsdavo sukilėliai, pradžiam atėiti į pagalbą, padėti išvaduoti. Aranda viltys nebuvo apgautos, jam pagalbon atvyko iš Afrikos atvežtos kariuomenės pulkai.

Gaisras Londone. Gaisrą pagimdė nacių lakunų numestoms bomboms.

KOVOS KITOSE ŠIAURINĖS ISPANIJOS DALYSE

Vaskonija — demokratiškas kraštas.

Vaskonija, buvo viena katalikiškiausių Ispanijos provincijų, bet vaskai nepasijūmė fanatiškumu. Jie buvo liberalai, jie skyrė bažnyčios reikalus nuo žemiškų. Pas juos nuo seno buvo taikomi demokratiškumo principai, nežiurint, kad visoj Ispanijoje siausdavų didžiausia absoliutizmo reakcija. Vaskonijoje demokratizmas yra toks senas dalykas, kad iš jų pavyzdžius ūmė beveik visi 17 ir 18 šimtmecio demokratijos pradų skelbėjai. Vaskai ir šiandien didžiuojasi, kad net dabartinę anglų konstituciją yra keletas straipsnių, kurie kalba apie tarpusavio sugyvenimo normas ir kurie yra beveik žodžiaiškai nukopijuoti nuo senų vaskų statutų.

Kovos San Sebastiane.

Vaskonijos katalikai, kurų krašte buvo absoliuti dauguma, ne kiek nedvejodami prisidėjo prie antifasistų ir neleido savo krašte įsistiprinti sukilėliams. Bilbao mieste palyginti buvo nedidelė kariuomenės įgula. Ji nei nebandė sukurti, nes žinojo, jog bus tuojau sunaikinta. San Sebastiane ėjo gatvių kovos, bet ir ten viskas buvo greitai numalšinta. Igulos viršininkas pulkininkas Karasko taip pat sakėsi esąs respublikonu, bet kai darbininkų jėgos išėjo prieš Navaros karlistus, tada Karasko sukilė.

Jis išvedė kareivius ir norėjo užimti darbininkų sindikatus, bet CNT taip smarkiai gynėsi, kad Karasko visai nepajėgė prie sindikato prieiti. Ilgas valandas tęsėsi kovos, kurios davė progos darbininkams susiorganizuoti ir puliti kareivių užimtas vietas. Karasko pamatęs, jog nepajėgs atsilaikyti, paspėjo pasprukti.

Calvo Sotelo lizdas.

Siaurės vakaruose, Galicijoje, taip pat ėjo smarkios kovos su sukilėliais. Galicijos sostinė La Korunia, Calvo Sotelo buvo bepradėdą sukurti savo lizdą. Jis jau buvo ne tikai turtinguosius sluoksnius suorganizavęs, bet buvo bepradėdą ir į darbininkų judėjimą skverbtis. Darbininkų organizacijų jam nepavyko įveikti, nors respublikonus jis buvo smarkiai nusilpninęs.

La Korunia įgula buvo sutarusi sukilti kartu su kitomis įgulomis, bet gavo pranešimą tiksliai liepos 20 d. Į gatvę fašistai išėjo tiksliai 21. Pačiame mieste darbininkai smarkiai pasipriešino, bet negalėjo be ginklų ir vieni prieš visas valstybės ginkluotas pajėgas kovoti. La Korunia ne tikai civilinė gvar-

dija ėjo su sukilusiais karininkais, bet ir respublikoniška policija.

Angliakasiai ateina pagalbon.

Galicijos kasyklų darbininkai, sužinoję apie sostinės įvykius, tuoj suorganizavo savas kolonas ir nuo kalnų nusileido į miestą kovoti prieš ten įsigalėjusius fašistus. Tris dienas ėjo kovos pačiame mieste. Daug miesto darbininkams pasisekė

atkariauti, bet po trijų dienų kovos buvo priversti trauktis atgal, nes negalėjo atsilaikyti prieš kariuomenės batalijonus, atvežtus iš Afrikos. Pastarieji buvo kovoj dar neišvargę ir turėjo pačius moderniausius ginklus.

Šimtai angliakasių savo gyvybę padėjo Galicijos gatvėse, kiti pasitraukė į kalnus, kur jie daugiau kaip dvejetą metų vedė guerrilla kovą prieš sukilėlius.

La Korunia išlaipinti maurai nesitenkino vien miesto nukariavimu, jie skynėsi sau kelią į Oviedo. Po ilgų kovų šiaurės kalnuose jiems vis delto pasisekė užmegzti ryšius su Oviedo ir ten pasiųsti ne tik naujų kariškų jėgų, bet pristatyti ir didoką maisto kiekį. Kartais tas ryšys darbininkams pasisekdavo nutraukti, bet naujos maurų grandinės vėl sugebėdavo prasimušti ir per kulkosvaidžių ugnį pasiekti Arandą.

(Bus daugiau)

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

Taisykite Savo Namus Pakal Viskas Atnige

Jeigu neturi pinigų, kreipkis į Naujienų pulką, gausi paskolą ant ilgų metų.

1739 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

4447 South Fairfield Avenue

Telefonas LAFAYETTE 0727

Dykai koplyčios visose Chicagos dalyse

Klausykite mūsų radio programų Antradienio ir šeštadienio rytmečiais, 10:00 val. ryto iš W. H. I. P. stoties (1480 K.) su FOFILU BALTIMERU.

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI

Chicagos, Cicero Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį

TURIME KOPLYČIAS VISOSE Miesto DALYSE

P. J. RIDIKAS

3354 So. Halsted Street

YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 West 46th Street

Phone YARDS, 0781

S. P. MAZEIKA

3319 Lituanica Avenue

YARDS 1138

YARDS 1139

LACHAWICZ IR SUNUS

2314 West 23rd Place

Phone CANAL 2515

SKYRIUS: 42-44 East 108th Street

Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS

4704 So. Western Avenue

Phone LAFayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 Lituanica Avenue

Phone YARDS 4908

ANTHONY B. PETKUS

6812 So. Western Ave.

Phone GROvehill 0142

1410 South 49th Court, Cicero

Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS

4348 S. California Avenue

Phone LAFayette 3572

IVAIROS ŽINIOS

Pabėgo Hitlerio priešas

VILLA DO CONDE, Portugalija, rugp. 25 d. — Gauta tikrų žinių kad Otto Štraseris, buvęs nacių partijos steigėjas, bet vėliau tapęs dideliu Hitlerio priešu, sugebėjo papsprukti iš Francijos ir dabar randasi mažame Portugalijos miestelyje. Jo brolis vie nuolis stengiasi išgauti vizą, kad galėtų patekti į Braziliją. Hitleris sušaudė Štraserio brolių ir apkaltino Otto Štraserį su ruošius pasikėsinimą Miunchene. Štraseris kritikavo paskutiniu metu Hitlerį ir kvietė nacius sukilti. Štraseris pats yra nacių ir skirtumai tarp jo ir Hitlerio pasaulėžiūros yra labai nedideli.

Mrs. A. K. JARUSZ

PHYSICAL THERAPY and MIDWIFE 6630 S. Western av. Telefonas: HEMLOCK 9252 Kasdien nuo 10 v. ryto iki 7 v. vak. Šeštadienį ir sekmadienį — 1 Sand Dunes, Central av. Beverly Shores, Ind. Tel. Michigan City 2799-R-3.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829

Pritaiko Akinus Kreivas Akis Ištaiso

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET kampas Halsted St.

Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis pagal sutartį

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI

Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

Ofiso Tel. YARDS 5921

DR. BERTASH

756 West 35th St.

Cor. of 35th and Halsted Sts.

Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30 Nedėliomis pagal sutartį

Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD. Tel. Kenwood 5107

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos nuo 1-3 ir 7-8 Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį

Rez. 6631 So. California Avenue Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036

Residencijos Telefonas BEVERLY 8244

Jeigu neatsiliepiu, šaukite BOULEVARD 1040

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso Valandos: nuo 1-3 ir nuo 8-30 val. vakaro Nedėlioj pagal sutartį

Dr. F. Pulsucki Le Van

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos kasdien 2-4 ir 6-8 vak.

1957 W. Garfield Blvd. Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg 2400 WEST MADISON STREET

Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.

Telefonas SEELEY 7350

Namų telefonas Brunswick 0597

Tel. YARDS 3146

VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9

Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 8

Sventadieniais: 11 iki 12

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

ir Akinus Pritaiko 3343 S. HALSTED ST.

Dr. V. E. SIEDLINSKI

DENTISTAS

Pirm., Trečiadienį, šeštadienį 4631 So. Ashland Ave.

Tel. YARDS 0994

Antradienį, Ketvirtadienį, Penktadienį 4143 So. Archer Ave.

Tel. LAFAYETTE 3650

DR. STRIKOL'IS

Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.

Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą

Ofiso Tel.: YARDS 4787

Namų Tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47 Street Telefonas YARDS 2246

Valandos nuo 9 iki 8 vakaro Seredoj pagal sutartį

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2808 West 63rd St.

VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-8 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą

Telefonas HEMLOCK 7899

Namų Tel. VINCENNES 5272

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Hemlock 5849

Dr. Peter T. Brazilis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6757 S. Western Ave.

VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9

DR. A. JENKINS

(Lietuvis)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2500 West 63rd Street

Ofiso valandos: nuo 1-4 ir nuo 7-9 val. vakaro ir pagal sutartį

Ofiso Tel. PROSPECT 6737

Namų Tel. VIRGINIA 2421

DR. Margeris

3325 So. Halsted St.

Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8 vakaro

Sventadieniais tik susitarus

Phone YARDS 7299

Tel. Office Wentworth 6330

Rez. Hyde Park 3395

Dr. Susanna Slakis

Moterų ir vaikų ligų gydytoja

6900 So. Halsted St.

Valandos 1-4 po pietų, 7-8 vak. išskyrus seredomis ir subatomis

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN

IŠ RUSIJOS

Gerai lietuviams žinomas per 39 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrikos prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija 1034 W. 18th St., netoli Morgan St.

Valandos nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienio vakarą ir nedėliomis.

Tel. CANAL 3110

Residencijos telefonai: Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal

O F I S A S

4729 So. Ashland Ave.

2-ros lubos CHICAGO, ILL.

OFISO VALANDOS

Nuo 10-12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.

Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 0994

Dr. Maurice Kahn

4631 SOUTH ASHLAND AVE.

Ofiso valandos

Nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12

Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI

K. P. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisas—127 N. Dearborn St. Kamb. 1431-1434-1tel. Central 4411-2

Namų ofisas—3325 So. Halsted St. Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30

Telefonas YARDS 0818

Ket

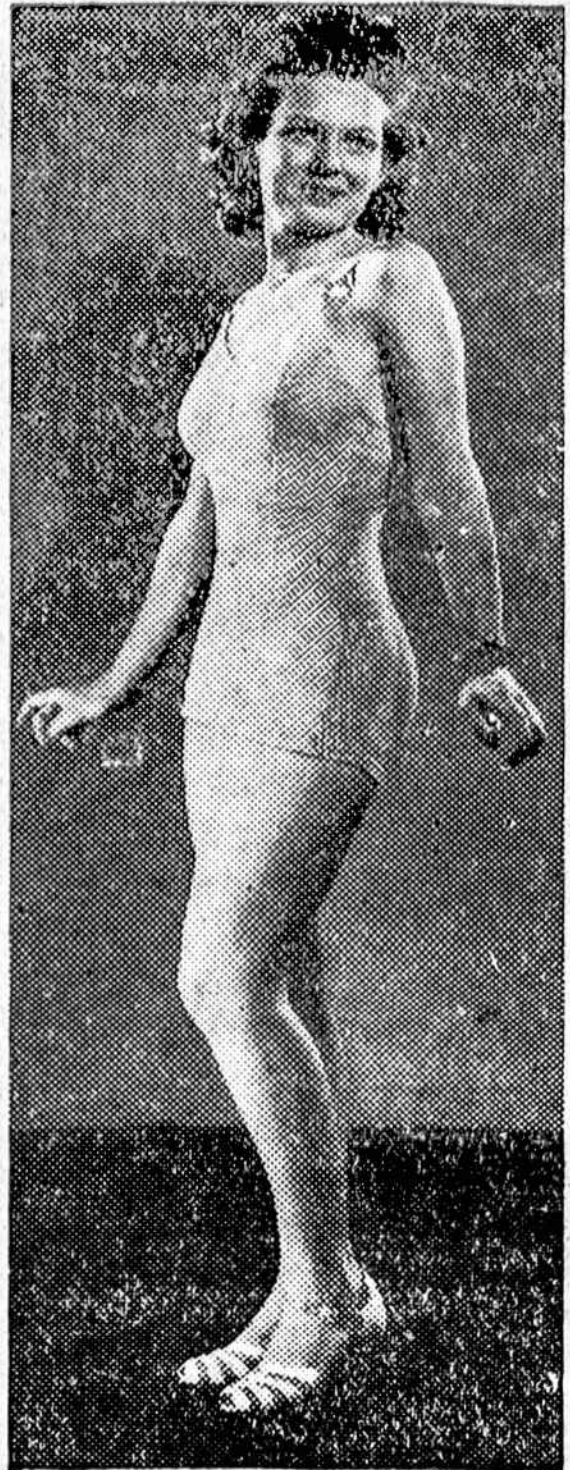
IVAIRENYBĖS

ŠIS TAS APIE GARSŪJĮ THIESSENĄ

Jau kuris laikas užsienių centre. Jis vadovavo visam laikraščiai, ypač šveicarų spaudoje, primygtinai teigia, kad garsus Vokietijos plieno pramonininkas Thiessenas iš Vokietijos pabėgęs į užsienį ir jo visas milžiniškas turtas konfiskuotas. Ta proga laikraščiai papasakoja ir apie Thiessenų kelią į Vokietijos ukinio gyvenimo viršūnę bei jų reikšmę kraštui ir nacionalsocialistų partijai.

Augustas Thiessenas tėvas yra steigėjas stambiausios Vokietijoje plieno įmonės su centru Muhelheime, Ruhro krašte, ir skyriais visoje Vokietijoje. Finansinėms operacijoms įmonė turėjo savo kredito įstaigą, Thiessenų banką Berlyne. Augustas Thiessenas buvo labai apsukrus ir sumanus žmogus, galima sakyti, iš nieko sukūręs įmonę, kuri per trumpą laiką tapo milžinišku koncernu, dar prieš karą sudariusiu „valstybėje valstybę“.

Tikra savo tėvo, labai taupaus žmogaus, priešgynybė buvo jo vyresnysis sūnus, taip pat Augustas Thiessenas. Jis mėgo gyventi linksmoje sositinėje, o ne vienodai nuobodžiam savo tėvo pramonės daug turtingų žmonių ir go-

EVANSVILLE, IND. — „Panelė Indiana“. Tą titulą laimėjo Carolyn Akin.

džių lupikautojų, kurie mielai jam skolinė bet kokią sumą, nes jautė lėbautoją gausiant milžinišką palikimą. Be to, Thiessenas jaunasis turėjo neribotą kreditą žymiausiame Berlyno viešbutyje, kuriame jis nuolat gyveno ir Thiessenas pasirašyti bonai buvo visuomet vertingi.

Visai kitokio budo buvo jo brolis, Fritzas Thiessenas, paveldėjęs savo tėvo darbštumą ir sumanumą ir tėvo didžiulę įmonę greit vėl atstatęs į galimo koncerno lygį.

Kai sąjungininkai buvo okupavę Ruhro kraštą, F. Thiessenas pradėjo reikštis ir politinėje arenoje; jis turėdamas didelę tam krašte įtaką, organizavo pasyvų sąjungininkų valdžiai pasipriešinimą. Politinių požiūrių F. Thiessenas priklausė vokiečių katalikų centro dešiniajam sparnui. Tais sunkiais Vokietijai lai-

kais Hitlerio patosas padarė Thiessenui didelį įspūdį. Thiessenas nusprendė, kad Hitlerio rodomas kelias — vienintelis kelias Vokietijai išsigelbėti. Butent F. Thiessenas Essene organizavo garsųjį vokiečių bankų ir pramonės vadovų pasitarimą, kuriame Hitleris išdėstė savo planus. Vėliau F. Thiessenas žymią dalį savo milijoninių turtų paskyrė nacionalsocialistų partijai reikams; jis, kaip ir kiti Vokietijos stambaus kapitalo atstovai tikėjosi, kad nacionalsocialistų teorijos sustiprins dešiniąsias partijas ir apsaugos nuo komunizmo grėsmės.

1933 metais nacionalsocialistams paėmus valdžią Thiessenas tikėjosi gausių ukio ministro vietą. Nors tos viltys neįvyko, vis dėlto Thiessenas nesiliovė finansiniai rėmęs nacionalsocialistų partinę kasą.

Tačiau Thiessenas santykiai su nacionalsocialistų partijos viršūnėmis, pasak šveicarų spaudą, pradėjo atvėsti. Thiessenas ėmęs vengti nacionalsocialistų reprezentacinių demonstracijų. Pavyzdžiui, budamas Reichstago nariu ir Prūsijos valstybės patarėju jis nedalyvavo nė viename tų įstaigų posėdyje ir rugsėjo 1 d. Reichstago posėdyje, karo pradžios dieną, buvusi ypač pastebima tuščia Thiessenų vieta. Thiessenas ir nac. socialistų galutinai santykių nutrukimą nulėmęs griežtas vokiečių politikos posukis, sudarius sutartį su Maskva.

Iki šiol dar nesa žinoma, ar Thiessenas savo noru iškėlė iš Vokietijos, ar tam tikro spaudimo paveiktas. Viena esą tikra, kad jis jau yra netekęs Vokietijoje likusių milžiniškų savo turtų. Taip pat dar nesa aišku, ar bus konfiskuotas ir Thiessenų bankas Berlyne, nes jis priklauso ne vienam Thiessenui. Esą ir antras to banko savininkas, garsus meno dalykų kolekcionierius, baronas Eduardas von der Haydtas.

—S.

Garsinkitės „N-nose“

KORESPONDENCIJA

Greenfield, Mass.

SALDZIAUSIOS ŠIRDIES VIEŠPATIES JĖZAUS DRAUGYSTĖ

55 Mill Street,
Greenfield, Mass.

1940 m. rugpjūčio 21 d.

Ponas Žadeikis,
Lithuanian Legation,
Washington, D. C.

Didžiai Gerbiamas Tamsta:

Turime garbės sveikinti jus visų Greenfieldiečių vardu už jūsų pastangas, kad nepasidavėte bolševikų okupacijai ir ginatė mūsų tėvynės reikalus.

Tegul buva laikina sostinė Lietuvos Washingtone. Mes su jumis visuomet gelbėsime iškovoti nepriklausomybę mūsų tėvynei Lietuvai ir remsime užlaikyti Atstovybę, reikalui priėjus finansuoti.

Ir dar kartą ačiu už jūsų pastangas dėl tėvynės Lietuvos.

Jus gerbiantys
(pas.) A. Dedinas, Pirmininkas
(pas.) J. Burevyčius, Sekretor.

REIKIA VYRŲ AEROPLANŲ STATYBAI

Žiūrėkit skelbimą šios dienos laidoje ir skyriuje, kur reikalaujama darbininkų.

Tel. VICTORY 1272

DYKAI Apskaičiavimas.

Carr-Moody Lumber Co.
Naujos ir vartotos lentos, statybos medžiaga, rėmai, durys, stogai namams. Pagerinimus finansuojame, nereikia įmokėjimų—3 metams išmokėjimai, lietuvis pardavėjas.
3039 S. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Bukit Malonų SAVO AKIMS

Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokit jas, leisdami išekzaminuoti jas moderniausia metodu, kurią regėjimo mokslas gali suteikti

32 METAI PATYRIMO pririnkime akių, kurie pašalina visą akių įtampą

Dr. John J. Smetana

Dr. J. J. Smetana, Jr.

OPTOMETRISTAI

1801 So. Ashland Avenue

Kampos 18.10s

Telefonas CANAL 0523—Chicago

OFISO VALANDOS

Kasdien 9:00 a. m. iki 8:30 p. m.

Treč. ir šešt. 9:00 a. m. iki 7:30 p. m.

MONTI Studios--PIRKIT TIESIOGIAI Sutaupinkit 40%
Išdirbėjai puikūs portretų fotografai.
Padaryti U. S. A. Iškurti
"MONTI" GRAFON
Garantuota portreto
PATVARUS
NIEKAD - NENYKSTANČIO
ORO NEVEIKIAMO
Jis neraiškus nuotraukai
7008 SOUTH PAULINA ST.
PROspect 1206

Garsinkitės "N-nose"

MADOS

4520—Mergaitės suknelė. Sukirptas miros 6, 8, 10, 12 ir 14 metų.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiūsti pinigų arba paštomateliais kartu su užsakyimu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Cia įdėda 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No.

Mieros per kratinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valstija)

Padėti Pinigai kas Mėnesį Prieš 11 d., neš Nušimti Nuo 1 Dienos

Turtas virš \$5,450,000.00

Atsargos fondas virš \$370,000.00

Dabar Mokame 3 1/2% Už Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

and LOAN ASSOCIATION of Chicago

JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

Val. 9 iki 4. Ser. 9 iki 12

Sub. 9 iki 8 vak.

CHARTERED BY U. S. GOVERNMENT

SAVINGS FEDERALLY INSURED

4192 ARCHER AVENUE

TeL VIRginia 1141

THE U. S. SECRET SERVICE

HOW TO DETECT COUNTERFEIT BILLS

A division of the Treasury Department, this service is one of the oldest and best known law-enforcement agencies of the Federal Government. It was established during the Civil War, and celebrated its 75th Anniversary July 2, 1939. Its chief duties as provided by law are: (1) protection of the president of the United States, his family, and the person of the president-elect; (2) the suppression of counterfeiting and alteration of obligations of the United States and foreign governments; (3) the suppression of the counterfeiting, forgery, alteration and fraudulent negotiation of U. S. Treasury checks; and enforcement of numerous other laws as provided by Congress.

TYPES OF CURRENCY

The only three types of currency printed by the United States Government for circulation are:

1. FEDERAL RESERVE NOTES, which bear GREEN serial numbers and seal.
2. UNITED STATES NOTES, which bear RED numbers and seal.
3. SILVER CERTIFICATES, which bear BLUE numbers and seal.

PORTRAITS

Denominations of bills may be identified by portraits as follows:

WASHINGTON	on all	\$1.00	bills
JEFFERSON	on all	\$2.00	bills
LINCOLN	on all	\$5.00	bills
HAMILTON	on all	\$10.00	bills
JACKSON	on all	\$20.00	bills
GRANT	on all	\$50.00	bills
FRANKLIN	on all	\$100.00	bills

1. KNOW YOUR MONEY!

2. COMPARE the suspected bill with a genuine of the same type and denomination. Observe carefully the following features:

(a) PORTRAIT: Genuine is lifelike, stands out from oval background which is a fine screen of regular lines; notice particularly the eyes. The counterfeit is dull, smudgy or unnaturally white; scratchy; background is dark with irregular and broken lines.

(b) SEAL: On genuine, sawtooth points around rim are identical and sharp. On counterfeit sawtooth points are usually different, uneven, broken off.

(c) SERIAL NUMBERS: Genuine distinctive style, firmly and evenly printed; same color as seal. Counterfeit, style different, poorly printed, badly spaced, uneven in appearance.

(d) PAPER: Genuine bills are printed on distinctive paper containing very small red and blue silk threads.

3. RUBBING a bill will NOT prove whether it is genuine or counterfeit; ink will rub off of either.

4. REMEMBER—NOT ALL STRANGERS ARE COUNTERFEITERS, BUT ALL COUNTERFEITERS ARE LIKELY TO BE STRANGERS!

HOW TO DETECT COUNTERFEIT COINS

1. KNOW YOUR MONEY!

2. RING all coins on a hard surface. Genuine coins sound clear and bell-like. Counterfeits sound dull.

3. FEEL all coins; most counterfeit coins feel greasy.

4. COMPARE the reeding (the corrugated outer edge) of a suspected coin with one known to be genuine. The ridges on genuine coins are distinct and evenly spaced. On counterfeit coins they are poorly spaced and irregular.

5. CUT the edge of suspected coins. Most counterfeits are made of soft metal which can be easily cut with a knife.

6. TEST suspected silver coins with acid. Scrape the surface and apply drop of acid. If bad, the coin will turn black unless it has a high silver content. Silver test acid solution may be purchased at any drug store.

UNITED STATES GOVERNMENT CHECKS

KNOW YOUR INDORSERS!

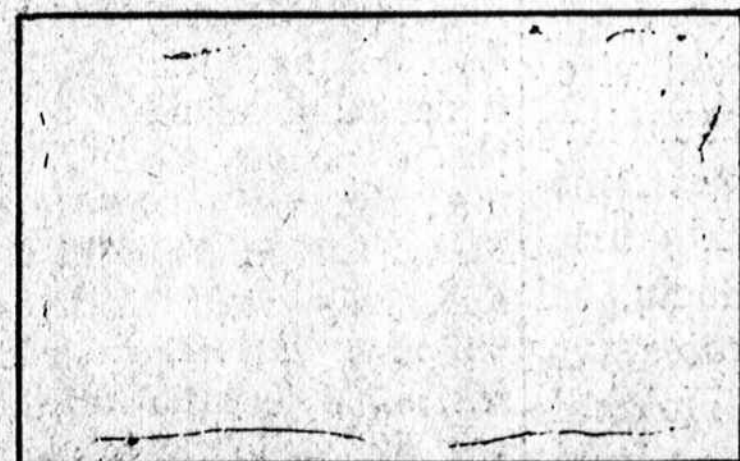
Of the millions of Treasury checks issued yearly by the Government, many are stolen from letter boxes or in other ways, and must then be forged before the proceeds can be gained. It is imperative that anyone cashing a Government check know the payee, compare his signature with the indorsement or require good identification. In the case of WPA workers the various States issue identification cards with the worker's number, signature and sometimes description.

Storekeepers should compare the number and signature on the card with the number opposite payee's name on check and with the

indorsement. A check with address far removed from the place where presented should be cause for suspicion. Bear in mind that anyone cashing a Government check which has been stolen, forged or altered may lose the money exchanged for it, since the Government will not honor it if the rightful payee has been defrauded.

CONFISCATION OF COUNTERFEITS

Section 251 of the U. S. Code of Laws provides that whoever has knowledge of the commission of a crime (felony) and does not make it known to the authorities shall be fined not more than \$500 or imprisoned not more than 3 years or both. Section 286 states that all counterfeits of obligations of the United States or foreign governments must be surrendered to authorized Agents of the Treasury Department. Anyone who has the custody or control of such counterfeits and refuses to surrender them upon request of an authorized Treasury Agent shall be fined not more than one hundred dollars or imprisoned not more than one year, or both. THE MAXIMUM PENALTY FOR POSSESSING OR PASSING A COUNTERFEIT BILL WITH INTENT TO DEFRAUD IS 15 YEARS IN THE PENITENTIARY AND A FINE OF \$5,000.

NAUJINIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co. Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienų
Bendrovė, 1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas CANal 8500.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu	\$8.00
Metams	4.00
Pusei metų	2.00
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per išsiuntinėjus:	
Vieną kopiją	3
Savaitei	18
Mėnesiui	75

Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoje, paštu: (Atpiginai):	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvoje ir kitur užsieniuose:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Ateivių registracija

Šiandien prasideda Jungtinėse Valstijose ateivių nepiliečių registracija. Ji tęsis per keturis mėnesius ir baigsis gruodžio 26 dieną, t. y. iki po Kalėdų. „Naujienose“ apie tą registraciją buvo daug rašyta ir buvo pakartotinai skelbiami klausimai, kuriuos kiekvienas, užsiregistruodamas, turės atsakyti.

Registracijos tikslas nėra aiškus. Jeigu valdžia nori susekti, ar čia nėra tarp ateivių kokių kenksmingų gaivalų, kurie gali pakenkti kraštui, tai registracija vargiai pagelbės. Nes ateiviai savo milžiniškoje daugumoje yra ramūs ir ištikimi įstatymams žmonės. Daugelis jų neišsėmė pilietybės popierį tik dėl to, kad jie neįsėmė kalbos arba taip seniai atvažiavo į šią šalį, kad nebeatsimena kokių laivų ir kada atvyko, arba negalėjo ilgesnį laiką išgyventi vienoje vietoje, ieškodami darbo. Jie niekam nėra pavojingi.

Tuo tarpu visokie „penktosios kolonos“ elementai, svetimų valdžių garbintojai ir diktatorių agentai buvo guderis ir pasirupino pilietybės popierias gauti. Registracija jų nepalies.

Bet kad ir registracija ateiviams yra nemalonus dalykas, vistiek ji turės buti atlikta. To reikalauja įstatymas, kurį priėmė J. V. kongresas, o įstatymai yra privalomi visiems gyventojams, nežiūrint ar jie malonūs, ar ne. Šis įstatymas buvo išleistas dėl to, kad Jungtinės Valstijos nori sustiprinti savo saugumą. Liudnas daugelio šalių patyrimas Europoje parodė, kad vidaus priešai kartais padaro daugiau žalos, negu išoriniai priešai. Amerika nori apsisaugoti, kad su ja neatsitiktų tas, kas atsitiko su Norsvegija, Belgija, Holandija arba Francuzija, kurių atsargumą susilpnino jų pačių žmonių, pasidavę Hitlerio, Stalino arba Mussolinio propagandos įtakai.

Jeigu tu diktatorių garbintojų tarpe ateivių nebūti, tai Amerikos valdžios pasitikėjimas ateiviais būtų didesnis. Bet, deja, ir lietuviai savo tarpe turi tu „penktakojų“, kurie niekina demokratijos idėjas ir tarnauja svetimiems dievams. Dėl jų tenka nukentėti nekaltiems žmonėms.

Bet valdžia bereikalingų nesmagumų nenori daryti niekam. Jos pareiga yra įstatymą vykinti, bet ji neturi tikslu žmones persekioti. Dėl užsiregistravimo nereikės nė vienam pradžudyti savo darbo arba turėti kitokią skriaudą. Bausmė gresia tik tiems, kurie įstatymui nusizengs.

„Taikos kongresas“

Per ateinančias dvi šventas dienas, sekmadienį ir pirmadienį, Chicagoje bus susirinkęs „taikos kongresas“, kurio sumanytojai yra komunistai ir kitokie hitleriškos „taikos“ apaštalai. Bus jame, žinoma, ir nuosirdžių karo priešių, kurie nemoka atskirti pelų nuo grūdų ir tiki demagogiškais Stalino klapčiais frazėmis. Dar daugiau bus politikierių, kurie dėl pasigarsinimo eina, kur tik mato progą pasirodyti publikai.

Bet uoliausi to „taikos kongreso“ rėmėjai yra Maskvos evangelijos skelbėjai. Ranka už rankos šandien su jais eina Hitlerio garbintojai. Jų tikslas nėra pasaulio taika. Stalinas su Hitleriu juk yra aršiausios agresorai. Kas jiems pritaria, tas negali būti nuosirdus taikos šalininkas. Jie skelbia „taiką“, kad Amerika neduotų pagalbos toms tautoms, kurias Hitleris nori sunaikinti, ir kad pati Amerika nesistengtų sustiprinti savo apsigynimo jėgas.

Tie veidmainingi „taikos“ apaštalai nori, kad visos šalys, kurias iki šiol Hitleris su Stalinu yra užkariavę arba pagrobę, jų rankose paliktų amžinai. Kuomet Amerikoje kyla sumanymas parduoti daugiau ginklų arba lėktuvų Anglijai, kad ji galėtų atsigtinti nuo nacių, tai tie „taikos“ skelbėjai protestuoja. Bet ar jie protestavo, kai Hitleris užpuolė neutralią Norvegiją arba Holandiją arba Belgiją? Ar jie protestavo, kai Stalinas užpuolė demokratinę Suomiją? Ar jie protestavo, kai sovietų despotai pagrobė Lietuvą, Latviją ir Estiją? Ne, jie ne protestavo. Musų komunistai dargi viešai reiskia džiaugsmą, kad Lietuvos nepriklausomybė tapo su trempia!

APŽVALGA

GALVANAUSKAS PABĖGO

Buvęs finansų ministeris Paleckio kabinete, Ernestas Galvanauskas, jau yra pasprukęs iš Lietuvos ir apsigyvenęs Klaipėdoje. Lietuvos nepriklausomybės laikais Galvanauskas buvo Klaipėdos uosto direktorių tarybos narys.

I Paleckio kabinetą įsai, matyt, buvo įėjęs, nenumanydamas, kad tą „vyriausybę“ Maskva panaudos Lietuvai pavergti.

DR. K. GRAUŽINIS IRGI PROTESTUOJA

Kiek iki šiol žinoma, visi Lietuvos pasiuntiniai Europoje, taip pat ir pasiuntinys Am. Jungtinėse Valstijose, atsisakė pripažinti Maskvos užpuratorių autoritetą Lietuvoje. Dabar atėjo žinia, kad ir įgaliotas Lietuvos ministeris Pietų Amerikoje, Dr. K. Graužinis, užprotestavo prieš Lietuvos užgrobtą. Protesto notą įsai įteikė Argentinos vyriausybei.

„RINKIMAI PRATESTI“

Sovietų komisarių pastatytoji Lietuvos „vyriausybė“ buvo įsakiusi visiems Lietuvos žmonėms eiti į balsavimo vietas liepos 14 dieną ir rinkti „liaudies seimą“. Bet balsuotojų, matyt, atėjo labai nedaug, kadangi tą patį vakarą Paleckio kabinetas nutarė „rinkimus“ pratesti dar vienai dienai. Liepos 15 d. tas patvarkymas buvo paskelbtas.

Idomu, kaip „vyriausybė“ šitą žingsnį (priešingą jos pačios išleistam „rinkimų įstatymui“), aiškino. Pranešime, kuris tilpo „L. Aide“, sakoma:

„Dėl vakar dienos lietaus ir audros, kuri ypatingai kludė rinkimams Vilniaus ir Marijampolės apygardose, rinkimai pratesti ir šiai dienai. Visi, kas vakar nespėjo balsuoti, turi šiandien atlikti savo pareigą.“

Vadinasi, lietus ir audra sutrukdė balsavimą. Bet tame pačiame pranešime skaitome visai ką kita. Butent:

„Miestuose ir kaimuose balsavimai virto tikra liudies švente. Valstiečiai, darbininkai, kareiviai, su dainomis traukė prie urnų, surengė džiaugsmo manifestacijas, masinius pasilinksminimus, improvizuotus liudies koncertus. Tokio milžiniško dalyvavimo rinkimuose, tokio entuziastiško balsavimo Lietuva dar nebuvo mačiusi. Nežiūrint smarkaus lietaus ir audros, vakar daug kur jau balsavo 100% visų turinčių teisę balsuoti. Kaune ir Vilniuje balsavimas praėjo puikiai.“

„Daugelyje kaimų pagal turimas žinias, balsavo nuo 90% iki 100%. Darbininkai visame krašte balsavo visi iki vieno (! — „N.“ Red.). Per visą rinkimų dieną visame krašte neįvyko nė vieno incidento.“

Kiekvienas gali matyti, kad Paleckio oficiozas čia apsimelavo. Juk kaip įsai galėjo žinoti už kelių valandų po to, kai praėjo pirmos dienos balsavimai, kad visame krašte darbininkai balsavo „visi iki vieno“? Kas galėjo visus Lietuvos darbininkus „iki vieno“ suskaičiuoti, ir kas galėjo patikrinti, kad jie visi „iki vieno“ buvo atėję balsuoti?

Tai ar gali bent vienas sąžiningas žmogus remti jų veikimą ir eiti į „kongresą“, už kurį jie agituoja? Lietuviams ypatingai reikėtų laikytis nuo jo iš tolo.

Jeigu reikėjo balsavimus pratęsti, kadangi daugelis „nespėjo balsuoti“, tai tarpe nebalsavusių galėjo būti ir tam tikras skaičius darbininkų. Valdžia neturėjo jokios galimybės patvirtinti, iš kokių „klesų“ susidėjo tie, kurie jau buvo balsavę ir kurie dar nebuvo balsavę (nes balsavimas juk čia ne „pagal klesas“). Bet Paleckio melagaliai skelbia, kad jau į tikrai žino, jogei balsavo visi darbininkai „iki vieno“!

Kitas dalykas tai — toji „audra ir lietus“. Oficiozo pranešime sakoma, kad NEŽIURINT SMARKAUS LIETAUS IR AUDROS daugelyje vietų balsavo tarpe 90 ir 100 nuošimčių visų turinčių teisę balsuoti. O tuo tarpu tame pačiame pranešime skelbiama rinkimų pradžios „dėl lietaus ir audros“!

Toliaus. Jeigu jau daugelyje vietų balsavo „iki 100 nuošimčių“ žmonių, turinčių teisę balsuoti, tai kam reikėjo balsavimus tęsti? Ar kad balsuotų 200 nuošimčių?

Aišku, kad čia melas ir humbugas. Net sutikus, kad blogas oras kai kur balsavimus tikrai sutrukdė ir dėl to valdžia buvo priversta duoti daugiau laiko balsuotojams, tai šitokiam atsitikime ji turėjo pranešti, kuriose apylinkėse tas pratešimas įvyksta, o kuriose ne. Bet paleckio humbugeriai pratešė balsavimus VISAME KRAŠTE — ir tose apylinkėse, kur balsavo mažai, ir tose, kur jau buvo balsavę „100 nuošimčių“! Pasirodo, tačiau, ne ne „lietus ir audra“ priverė valdžią prailginti balsavimų laiką, o visai kitokios priežastys.

„PRIEŠŲ“ IR „KENKĖJŲ“ PROPAGANDA

Pranešime apie „seimo rinkimų pratešimą“ — po visų pasigyrimų, kad ne audra su lietu nesulaikė žmonių nuo 100% dalyvavimo „rinkimuose“, sakoma:

„Tačiau reikia pasakyti, kad apylinkės komisijos kai kur, ypatingai Kaune, dirbo blogai. Kai kuriose Kauno apylinkėse priešai atvirai varė propagandą prieš rinkimus, ir rinkiminės komisijos žiūrėjo į tai pro pirštus. Pasirodo, kad ne visose komisijose sėdėjo tinkami žmonės, kurie tikrai supranta savo pareigas, o kai kur sėdėjo dargi kenkėjai.“

Tai ve kas sugadino paleckinę muziką: „priešų“ propagandą ir „kenkėjų“ nesupratimą savo „pareigų“! Nežiūrint to, kad žmonėms nebuvo duota jokio pasirinkimo, statant kandidatų, ir kad nevalia buvo net balsuoti prieš bolševikų pasiūlytus kandidatų sąrašus, vistiek „rinkimai“ išėjo taip blogai, kad reikėjo daryti balsavimus dar kartą.

Balsuojant antrą dieną, jau buvo „vyriausybės“ įsakymai išmesti iš rinkimų komisijų „netinkamus“ žmones ir pašalinti policininkus, kurie nepadėjo komisariams terorizuoti balsuotojus.

Pranešimas baigiasi tokiais žodžiais:

„Visi vakar pasireiškę trūkumai kai kuriose Kauno apylinkėse (kur balsavimas jau buvo praėjęs „puikiai“) — „N.“ Red.) tučtuojau turi būti pašalinti. Policininkai ir rinkimų komisijų nariai, kurie toleruoja arba nesudraudžia liudies priešų agitacijos, tučtuojau

Kaip buvo perduota Lietuvos Pasiuntinybė Berlyne

Lietuvos Pasiuntinys Berlyne, gen. štabo pulkininkas, K. Škirpa, kaip akredituotas prie Vokietijos valdžios, turėjo paklausti tos vyriausybės patarimo ir rugpjūčio 14 d. apėjo pasiuntinys rumus.

Dar rugpjūčio 9 d. Sovietų ambasados valdininkai bandė pasiuntinys rumus perimti, tačiau su jais ir kalbas neįsileista. Rugpjūčio 11 d. 5 sovietų valdininkai mėgino jėga įsiversti į rumus, bet tarnų nebuvo įsileisti. Po to, Sovietų ambasada oficialiai pranešė vokiečių vyriausybei apie Lietuvos „prijungimą“ ir prašė pagalbos užimti pasiuntinys. Rugpjūčio 13 d. pulk. Škirpa gavo iš vokiečių valdžios patarimą rumus perleisti. Pasiuntinys Škirpa turėjo to patarimo paklausti, bet paprašė 24 val. laiko ir pareiškė, kad nei jis, nei joks kitas pasiuntinys narys nesutinka su Sovietų agentais susitikti ir kad raktai bus pasiūti vokiečių užsienio reikalų ministerijon.

Rugpjūčio 14 d., kaip praneša žymus šveicarijos laikraščio „Journal de Geneve“ korespondentas iš Berlyno, ant Lietuvos pasiuntinys rumų buvo iškabinta Lietuvos vėliava aprišta gedulo kaspinu. Ties pasiuntinys susirinko pora šimtų iš lietuvių kolonijon Berlyne žmonių ir laikraščių korespondentai. Ant pasiuntinys balkono pasirodė min. Škirpa ir visas pasiuntinys personalas. Pulk. Škirpa kreipėsi į minią su kalba, kurioje išdėstė įvykius, pareiškdamas, kad esąs priverstas apeisti pasiuntinys rumus, bet pirmo to visus baldus pasiuntė į Lietuvą ir galiausiai, kad neįmanoma nukelti į tėvynę ir paties rumo. Savo žodį užbaigė viltimi, kad Lietuva vėl bus išlaisvinta. Iš minios dar kalbėjo vienas Amerikos lietuvis, sakdamas, kad čia susirinkę daugelis iš Lietuvos pabėgusių Amerikos piliečių, kurie per Berlyną vyksta į Švediją iš kur gi vyksią į Ameriką. Ten jie atpasakos tikrą padėtį ir ragins žmones kovoti už Lietuvos išlaisvinimą. Po to pasiuntinys personalas ir susirinkusieji atidavė pagarbą nepriklausomos Lietuvos vėliavai ir 1 val. apėjo pasiuntinys rumus. Prieš išvykdamas, pulk. Škirpa paliko ant stalo atskleistą inventoriaus knygą, kurioje prašė: „Rusų okupantų žiniai! — Jusų principai — slopinti žmonių laisvę, griauti kultūrą ir grobti svetimą turą. Pagrobėte Lietuvą, klastingai paglemžėte jos valstybinę nepriklausomybę, užgrobsite ir šiuos nepriklausomos Lietuvos rumus. Bet teisingumas yra stipresnis už smurtą. Atsiskaitymo valandos neišvengsite!“

1 val. 10 min. trimis automobiliais atvyko Sovietų ambasados valdininkai, kurie chris rado užrakintus. Po to jie nuvyko ieškoti raktų vokiečių užsienio reikalų ministerijon.

turi būti pašalinti. Šimtaprocentinis dalyvavimas rinkimuose, kuris jau vakar daug kur įvykdytas, šiandien turi būti įvykdytas visoj Lietuvoje.“

Vadinasi „rinkimai“ buvo, kaip amerikoniškai sako, visiškai „flop“. Tuomet komisarišką „vyriausybę“ pavartojo terora prieš žmones — ir padarė „rinkimus“ „šimtaprocentiniais“!

Bet kuomet tokie humbugai buvo vartojami, tai nėra jokio pagrindo tikėti, kad galutinai „balsavimų“ rezultatai buvo tokie, kokių tie apgavikai skelbia.

Reikia atminti, jog anglai dabar skaitosi kariaujanti valstybė ir kaip tokia, dargi žmonių, pasaulio akys, gali daug ką daryti, ko nedarytų taikos metu bijodama pasaulio opinijos.

Anglai gali šiandien griebtis gan griežtų priemonių prieš nepriklausomybės judėjimą, tuo teisingamiesi prieš pasaulio akis karo vedimo reikalu. Aišku, tai gali įtikinti tik tokius pat imperialistus, kaip anglų lordai, bet visgi tai teikia gan didelį rupestį indų judėjimo vadams.

Ir dėl to paskutinis indų kongresas gan savotiškai nusistatė

sienų reikalų ministerijon. Į rumus įėjo 4 val. p.p., įžūliai nuplėšė nuo pasiuntinys rumų Lietuvos vėliavą ir visus lietuviškus užrašus.

Pasiuntinys Škirpa ir visas pasiuntinys personalas, net kurjeriai (išskyrus vieną) su šeimomis atsisakė grįžti į Sovietų Rusijos pagrobta Lietuvą ir liko gyventi Vokietijoje.

Lietuvos pasiuntinys personalas Berlyne sudėjo gražią auką Lietuvos atstatymo fondo

St. Miščikas-žiemys.

Indija siekia nepriklausomybės

(Tęsinys)

Ir tuomet kyla klausimas: ar gerai indai daro naudodamiesi dabartiniais anglų negalavimais kovodami, atstindami kovą už savo nepriklausomybę? Ar tuo jie nepadeda vokiečiams ir kitiems diktatoriams laimėti karą?

Atsakymas gali būti vienas: kiekviena kova remiasi strategija ir kovoje reikia visuomet žiūrėti dviejų dalykų: mažiausia paaukoti savų ir naudotis visomis patogiomis aplinkybėmis.

Geresnės progos Indijai nebus paštrinti kovą ir daugiau išsiderėti iš anglų, kaip dabar, ir buti didžiulias prasizengimas atidėti kovą po karui, kuomet anglai vėl bus stiprūs, jei karą laimėtų.

Nors šis indų tautinis judėjimas ir kova prieš anglus teikiama šiek tiek palengvėjimo diktatoriams, bet tuo nei kiek nepasirūpinama prieš pasaulį.

Indijos vadai aiškiai davė suprantai Anglijai, jog jie negali šiandien būti užinteresuoti anglių laimėjimu, kuomet tas neturi vien laimėjimą jų priešams, sustiprintų jų priešus ir tuo pat pasunkintų kovą prieš juos už nepriklausomybę. Bet visai kitoniškai klausimas stovėtų, jei jie turėtų nepriklausomybę, nes tuomet jų kova prieš hitlerizmą, stalinizmą, kurie neša vergiją pasauliui, bus kova kartu ir už savą laisvę, gi šiandien jiems anglai ir vokiečiai lygus nes nei vieni, nei kiti jiems nieko gero nežada.

Tai labai logiška ir tikra. Indija negali šiandien remti anglų, kuomet anglai į juos žiūri kaip į tautą, kuri dar negali nepriklausomai gyventi. Panašiai vokiečiai tvirtina apie čekoslovakus, lenkus ir kitus.

Indijos kova už nepriklausomybę yra teisėta, mors jos pasirinkti nepriklausomą gyvenimą principai nei kiek nepagerina darbininkų bei valstiečių padėties.

Tik patys indai savo viduje turėtų eiti kitu keliu, neturėtų kurti vieną despotišką valstybę daugiau ir turėtų labai atsargiai žiūrėti ir apsaikčiuoti, apgalvoti kiekvieną žengtą žingsnį.

Reikia atminti, jog anglai dabar skaitosi kariaujanti valstybė ir kaip tokia, dargi žmonių, pasaulio akys, gali daug ką daryti, ko nedarytų taikos metu bijodama pasaulio opinijos.

Anglai gali šiandien griebtis gan griežtų priemonių prieš nepriklausomybės judėjimą, tuo teisingamiesi prieš pasaulio akis karo vedimo reikalu. Aišku, tai gali įtikinti tik tokius pat imperialistus, kaip anglų lordai, bet visgi tai teikia gan didelį rupestį indų judėjimo vadams.

Ir dėl to paskutinis indų kongresas gan savotiškai nusistatė

užuomazgai.

Lietuvos pasiuntinys Berlyne patarėjas Juozas Kajeckas su žmona ir vaiku atvyksta nuolatini apsigyventi J. A. Valstybės. Iš Lisabonos mano išvykti rugsėjo 19 d.

J. Kajeckas gimęs 1897 m. Shenandoah, Pa., ir dėjo gavo Amerikos pasą. Jis baigė du universitetų fakultetus — teisių ir politinių mokslų. Užsienio reikalų ministerijoje tarnauja nuo 1929 m. Buvo pasiuntinys Londone sekretoriu, vėliau pasiuntinys patarėjų centre ir nuo 1939 metų pasiuntinys patarėjų Berlyne; šias pareigas ėjo iki Lietuvos prijungimo prie SSRS. L.G.K. New Yorke.

prieš Gandi, ir ten pasijuto dargi savotiška nesantaika, nesuskalbėjimas ir tarp pačių nepriklausomybės šalininkų nesutarimas.

Indų nacionalistai šiuo kartu pasidalinę, kaip ir visi judėjimai, ir tris sparnus: vienas sparnas griežtas ir reikalauja kruvinos kovos ir nežiūrėti nieko, jei anglai nemano nusileisti; antras sparnas, arba vidurys, vadovaujamas Jawaharlal Nehru, stovi už griežtesnę kovą prieš anglus, negu reikalauja Gandi, bet švelnesnę, negu kairysis kraštutinis sparnas; ir pagaliau trečias, Gandi vadovaujamas, dešinysis sparnas stovi už savo „Ahimsą“ programą.

Zodį „ahimsa“ sunku išversti, nes jis yra indostano kilmės ir reiškia kovą be prievartos priemonių, tai savotiškas tolstojizmas, kuris tvirtino: „Nesipriešink jėgai jėga“. Ir todėl Gandi, kuris visgi yra šalininkas taip vadinamo pasyvio pasipriešinimo, šiandien dar jo ne tik neskelbia, bet dargi griežtai pasisakė prieš jo pavartojimą paskutiniame kongrese, jeigu, girdi, jis neturės garantijos, kad tai tikrai bus tik pasyvus pasipriešinimas ir kraštutiniai elementai nepavartos to pasyvio pasipriešinimo sukilimo išaukimui, ką Gandi skaito pražūtingu indams.

Bet nors tarp šių trijų sparnų didelis skirtumas kovos metoduose prieš anglus, veik jokie skirtumai nėra sąryšyje su ateities Indijos santvarka.

Gi prieš juos visus stovi mahometonai su savo reikalavimais ir kurių kongresas nutarė, jog nei vienas vienišaliskas susitaikymas anglų su indais nebus jų pripažintas ir jie reikalauja ne vienos nepriklausomos Indijos, kur mahometonai su gyventų su indais, bet padalinti Indiją į atskiras valstybes, kuriose būtų ir mahometonų valstybės.

Tokių būdu, gaunasi antras Palestinos klausimas, kur anglai kaip karts mori padalinti atskiras valstybes žydų ir arabų.

Kaip matome, la kova dėl nepriklausomybės dar ne taip pavojiinga anglams, kaip kai kas skelbia ir pranašauja. Anglai dar daug ką gali panaudoti savo planams ir todėl bereikia ložiangiai tie, kurie skaito save dideliais indų draugais, o daugiau Hitlerio ir Stalino, jog viskas pasibaigė ir Anglijos imperija žuvis ir tuo pat laimi vokiečiai.

(Bus daugiau)

GERB. Naujienų skaitytojai ir skaitytojos prašome pirkinių reikalais eiti į kas krautuos, kurles skelbiam Naujienose.

Apie Ivačius Dalykus

500 METŲ NUO SPAUDOS IŠRADIMO

Vienas iš svarbiausių išradimų mūsų žmonijos kultūros istorijoje buvo spaudos išradimas. Spaudą išrado Jonas Gutenbergas 1440 m. Tokiu būdu šiemet sukanka 500 metų nuo to svarbaus išradimo.

SENOVĖS RAŠOMOJI MEDŽIAGA

Jau žilose senovėje žmonės vartojo raštą. Tik žinoma, anų laikų raštas žymiai skyrėsi nuo dabartinio. Vietoje dabartinių raidžių rašte buvo vartojami ženklai, reiškę daiktus ar sąvokas. Be to, tuomet rašė ant akmens, ir molinių lentelių, iškaldami ar išraižydami juose tuometinius rašto ženklus. Apie pusrėčio tūkstančio metų prieš Kristaus gimimą Egipte pradėtas vartoti vadinamasis papirusas. Nendrių šerdies buvo plaustomą plonomis juostelėmis, kurios buvo minkomos klijuose, suspaudžiamos ir džiovinamos saulėje. Tuo būdu gaunama rašomoji medžiaga.

Papirusas plačiai buvo vartojamas visame senovės pasaulyje. Bet jo buvo nedaug. Be to, Ptolomėjai, įsteigę garsiąją Aleksandrijos biblioteką, paėmė papiruso monopolį ir uždraudė jį išvežti iš Egipto. Tuomet Pergamo valdovas Eumenas II, didelis mokslų globėjas, įkūrė net specialią pramonę, gaminusią tam tikrą ploną.

na odą, vadinamą pergamentu, kuris buvo vartojamas rašymui. Be to, rašymui buvo vartojamos ir vaškuotos lentelės.

POPIERIAUS IŠRADIMAS

Visos čia minėtos rašomosios medžiagos dėl jų riboto kiekio ir brangumo negalėjo būti naudojamos spaudai. Todėl ir spauda buvo išrasta tik po to, kai buvo išrastas popierius.

Kiniečių kronikos rašo, kad popierių išrado mandarinas Tsai-Lun 153 m. po Kristaus gimimo. Iš Kinijos popierius paplito po kitus Rytų kraštus. Pirmąjį popieriaus fabriką Europoje įsteigė arabai XI amž. Ispanijoje. Vėliau popierius buvo pradėtas gaminti ir kituose Europos kraštuose. Jau pradžioje XV amž. popierius buvo plačiai vartojamas.

KNYGŲ PERRASINĖJIMAS

Knygos atsirado pirmiau, negu buvo išrasta spauda. Jau senovės Romos imperijoje knygos buvo "dauginamos" jas perrašinėjant. Romoje buvo specialios įstaigos, kuriose vadinamieji skribai (raštininkai) perrašinėdavo knygas. Viduramžiais, kai kultūrinė pažanga buvo sustingusi, daugiausia buvo reikalaujamos tik dvasinio turinio knygos, kurias perrašinėdavo vienuoliai. Renesanso (atgimimo) laikais vėl padidėjo susidomėjimas mokslu ir švietimu. Knygų pareikalavimas vėl padidėjo. Daugelis žmonių vertėsi knygų perrašinėjimu. Tačiau tokios knygos labai brangios ir jas galėdavo įsigyti tik turtingi asmenys. Todėl tuo metu buvo pradėta galvoti apie paprastesnį knygų multiplikavimo (didėsinimo) būdą.

KSILOGRAFIJA

Dar prieš spaudos išradimą jau buvo žinoma vadinamoji ksilografija, t. y. spausdinimas iš išraižytų lentų. Tokiu būdu pradžioje buvo spausdinama daugiausia šventųjų paveikslai su aiškinamaisiais tekstais. Ksilografija vertėsi daugiausia olandai. Meistras Kosteras, gyvęs Haarleme, 1430 m., be-rods, buvo išradęs spausdinimo būdą, surenkant žodžius iš atskirų raidžių. Tačiau jis savo išradimą laikė paslapyje ir po jo mirties šis spausdinimo būdas buvo užmirštas.

JONAS GUTENBERGAS — SPAUDOS IŠRADEJAS

Tikroji Jono Gutenbergio pavardė buvo Haens Heisch fon Sengenloch. Tik jo motina buvo Gutenbergaitė. Jis pasivadinęs motinos pavarde po to, kai visi vyrai jos giminėje išmirė. Gutenbergas gimė Mainze. 1420 m. mieste prasidėjo revoliucija ir visi turtingi pirkliai iš miesto išbėgiojo. Neteikęs viso savo turto, Gutenbergas persikėlė į Strasburgą ir ten vertėsi įvairiaisiais amatais. Teko jam verstis ir ksilografu amatu, tai yra lentose išpaustyti raides knygoms spausdinti. 1436 m. jam į galvą dingtelėjo puiki mintis lentose išpaustyti tekstą, supaustyti atskirais raideis, iš kurių galima būtų sustatinėti reikalingi žodžiai. Pasirodė, kad medinės raidės nelabai tinka tam reikalui. Todėl jis pradėjo gaminti metalines raides. Visi bandomieji darbai daug kaštavo ir Gutenbergas pasidarė neišsimokančiu skolininku.

Tuo metu iš Mainze į Strasburgą atvažiavo Mainze miesto raštininkas Verštatas, buvęs

revoliucionierių vadas, kurio įsakymu buvo atimti Gutenbergui turtai. Gutenbergas naudodamasis anų laikų papročiais, Verštata suėmė ir pareikalavo atlyginti jam, Gutenbergui, padarytus nuostolius. Mainze miesto taryba, norėdama išvaduoti Verštata, sutiko mokėti Gutenbergui pensiją. Ganti pinigai įgalino Gutenbergą tęsti savo darbą. Bet pinigų tuoju vėl truko.

Gutenbergas, norėdamas sudaryti daugiau lėšų, pasikvietė kompanijonus su kuriais vėliau net teko lytinėtis. Nepaisydamas visų nepasisekimų, Gutenbergas tęsė savo darbą ir 1440 m. galutinai išstulbino naują būdą knygoms spausdinti. Ir tuomet pasidarė galima įvykdyti jo seną svajonę — išpausdinti Bibliją.

Tiesa, spausdinimas, sudarant tekstą iš atskirų raidžių, buvo išrastas anksčiau kiniečių, kurie vartojo raides, pagamintas iš parcelano ar bronzos. Tačiau Kinijoje tas išradimas didelės reikšmės neturėjo, nes kiniečiai vartoja apie 50,000 rašto ženklų, reiškančių atskiras sąvokas ir daiktų pavadinimus. Esant reikalui pagaminti tiek spaudos ženklų, knygų spausdinimas anais laikais reikalavo tiek pat darbo bei laiko, kiek ir jų perrašinėjimas. Todėl ilgainiui ir patys kiniečiai užmiršo savo išradimą.

Jonas Gutenbergas iš savo išradimo, kuris tiek daug patarnavo ir tebetarnauja žmonijai, medžiaginės naudos neturėjo. Jo nesąžiningi bendrininkai pasisavino visą pelną. Tik prieš mirtį Gutenbergas nuopelnai buvo įvertinti. Kurfirstas Adolfas jam paskyrė pensiją. Gutenbergas mirė 1468 m., palikdamas nemirtingąjį išradimą — spaudą.

"D."

Knygos apie Lietuvą anglų kalba išleidimo reikalai

Prieš atiduodant leidyklai "Economic Reconstruction of Lithuania after the World War" knygos spausdinimą atėjo liudnos žinios, kad Lietuva prijungiamą prie Sovietų Rusijos. Knygos spausdinimas buvo atidėtas.

Ivairios Lietuvos ekonominės organizacijos buvo pasižadėjusios knygos užsisakyti už 600 dolerių, o iš Amerikos lietuvių prenumeratorais jau buvo gauta 240 dolerių. Dabar jau galutinai paaiškėjo, kad Lietuvos ekonominės organizacijos dėl įvykusios okupacijos savo pasižadėjimų negalės tęsti, todėl iš kitur paramos negaunant tektų nuo knygos išleidimo atsisakyti.

Šiuo metu svetimoji ranka stengiasi naikinti viską, kas tik primena nepriklausomą Lietuvos valstybę — uždraustas giedoti Lietuvos himnas, uždrausta iškabinti Lietuvos trispalvę vėliava ir dar šimtai panašių uždraudimų. Tad čia, Jungtinėse Amerikos Valstybėse, apie Lietuvą išleista knyga būtų lyg ir dokumentas — liudininkas, ką nepriklausomoji Lietuva sukurė ekonominę sritį ir ką svetimi užgrobė.

Todėl kreipiuosi į geros valios lietuvių veikėjus ir draugijas, prašydamas tos knygos išleidimą paremti prenumeratoriais ir aukomis. Jei atsirastų bent dešimt kolonijų Jungtinėse Amerikos Valstybėse, kurios tam reikalui galėtų skirti po šimtą dolerių, tai knyga visai greit būtų išleista. Jos

pardavimo kaina tada būtų ne du doleriai, o gal but per pusę mažesnė, kas duotų galimybę ją plačiai paskleisti angliskai kalbančioje visuomenėje.

Išleisus knygą iš gautų pajamų bus duota vieša atskaitomybė. Bet jei paramos nebūtų gauta ir knygos nebūtų galima išleisti, tai visiems prenumeratoriams ir aukotojams įmokėtos sumos bus grąžintos iki cento. Manantieji knygos išleidimą paremti prašomi tuoju atsilipti.

Anicetas Simutis
Lietuvos Generalinio
Konsulato New York
Attache.
16 W. 75 Street
New York, N. Y.

Amerikos Gatvės Ne Aukso, Bet Lašiniiais Apklotos

Taip nors rodėsi vakar Lombardo, kada Chicago Great Western tavorinis traukinys apsisvertė. Mat, traukinys traukė 16 karų, kurie buvo pilni lašinių (paltimis), kampių ir kitokios mėsos. Keletas karų visiškai sugriuvo ir mėsa buvo išmėtyta per geroką bloką. Policija buvo pašaukta saugoti tą turtą.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

COAL and COKE

Pasinaudokite Pilnai Žemomis Vasaros Kainomis.
NUSIPIRKITE PAKANKAMAI
ATLAS COAL Ateinančiai Žiemai
Illinois Sales Taksu 3% įeina į Paduodamą Žemiau Kainų Sarą

Žemiau paduodamos kainos yra už cash, perkant 4 tonus ar daugiau

POCAHONTAS — Third Vein ar New River. Neruksta... Namams \$7.75

WEST VIRGINIA MINE \$7.35
RUN — Extra rupios

PETROLEUM CARBON \$8.75
Pile Run

PETROLEUM SCREENINGS 3-inch Screenings \$8.00

MILLER'S CREEK — Dideli smėliai, Genuine Consolidation \$9.65

ATLAS BLOCK — Puikios Pečiui Anglys \$9.50

Visos mūsų anglys stokeriams yra dust treated.

ILLINOIS SCREENINGS — geromis kieme sujomis; galima stokeriui vartoti arba rankomis kurenti \$4.70

ACE STOKER NUT — 1-inch oil treated, atsargiai ir tiksliai nustatyto dydžio anglys — tinka visiems stokerių įrengimams \$6.05

ROYAL STOKER NUT — Mūsų Vadas. Puiki Stoke-riam Anglis \$6.05

BLACK MAGIC SCREENINGS — 1-inch rupumo \$7.20

BLACK MAGIC STOKER NUT — 1-inch Nut. Geromis kuras, su magiškom pasėkom. Geriausias ką pinigai gali nirkti \$7.65

Kainos Gal but Pakeistos Be Ispėjimo.

ATLAS FUEL COMPANY

ISTEIGTA 1915 METAIS.
4919-21 So. Paulina St. Prospect 7960-61

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
5216 S. Halsted St. VICTORY 4965
Stogas, rinas, stoglangius ir sienų apmušimus.
Taisome bet ką. Atnaujiname bet ką. Darbas užtikrintas. Pilnai apdraustas.

Remkite Lietuviską Žydaką
Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale
4707 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

PERMODELIUOKIT SAVO SENUS KAILIUS
Visa Tai už \$15.00
Permodellavimas
Pataisymas
Naujas Pamašalas
Valymas
Paliavojimas
Storage
Aprauda
Pasiuntinį pasaukit telefonu STATE 7626
190 N. STATE ST.
Suite 746
State-Lake Bldg.
Extra kailiai be pelno (jei vartosit)

10-tas Metinis Išpardavimas
Visos ainos Numuštos
NAUJAS APSILDYMAS
4 kambarių namai
\$212
Pilnai
Nereikia įmokėti
36 Mėnesiai išmokėjimui
WESTLAKE SUPPLY CO.
1300 W. LAKE STREET
Monroe 4842-3-4

FOTOGRAFAS

CONRAD FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom forničius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Mūsų darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Saukit Tel. VICTORY 0066

Tel. CICERO 5306
C. & M. PAUGA
DISTRIBUTORS
Parduodam geriausius ir stipriausius
FOX HEAD ALŲ
Vynai-Likieriai-Gėrimai
visas miesto dalis.
5031 W. Roosevelt Rd.
CICERO, ILL.

"KULTUROS"

Numerius trečią ir penktą (kaina 45 centai)
Galima gauti

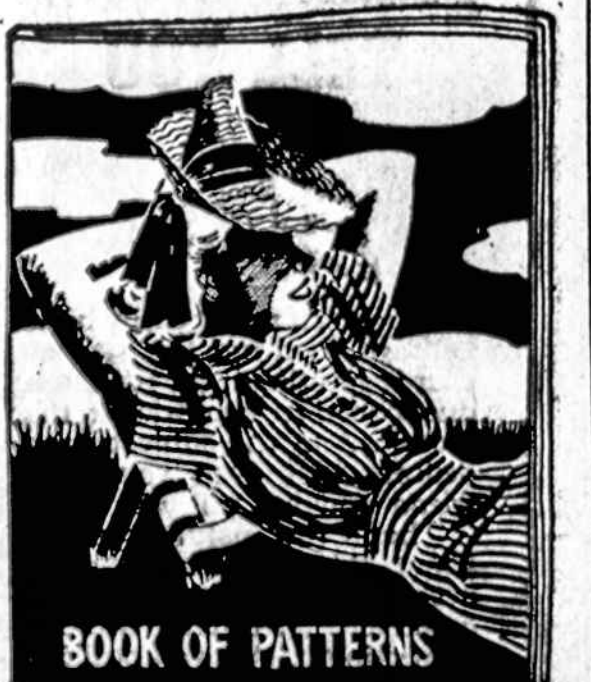
NAUJIENOSE
1739 So. Halsted St.

Sophie Barcus
RYTINE RADIO VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:45 v. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.
Išgirsitė vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

NAUJA MADŲ KNYGA

KAINA 15 CENTŲ

Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite save orderius:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
Vardas
Adresas
Miestas
Valstija

Iš Politikos Lauko

KODĖL AŠ BALSUOSIU UŽ ROOSEVELTĄ?

Pažadėjo, bet neištesėjo

(Tęsinys)

Pagerino santykius su kaimynais

Kad galėtų atgaivinti prauždytą užrubežinę prekybą, prez. Rooseveltas greitai ėmėsi darbo panaikinti republikonų išleistą Hawley-Smoot aukštųjų muitų įstatymą. Vietoj to įstatymo, kuris buvo Amerikos eksportą privedęs prie zero, pravedė taip vadinamą Good Neighbor Policy įstatymą. Tas

įstatymas yra tiek lankstus, kad leidžia Amerikos valdžiai su kiekviena šalimi daryti sutartį atsižvelgiant į jos prekių kokybę ir importo reikalavimus iš Amerikos. Taip darydamas, Rooseveltas vėl atgaivino Amerikos eksportą į visas šalis. (išskyrus Vokietiją ir Italiją). Šiandien eksportas pasiekė prieš Hooverio laikus.

Užsienio politikoje prez. Rooseveltas pasirodė didelis draugas mažų ir silpnų šalių bei tautelių. Kaip tik Hitleris užgriebė Austriją, Čekoslovakiją ir Klaipėdą, prez. Rooseveltas viešai pareiškė, kad Amerikos valdžia nepripažįsta jokios teisės į tas šalis užgriebėjui. Taipgi, kai vėliau Hitleris paskelbė karą Lenkijai ir užkariavo Lenkiją, Norvegiją, Daniją, Holandiją, Belgiją ir Franciją, tai jis tokį pat pareiškimą padarė. Galop, kai Sovietų Rusija smurtiškai užpuolė tris mažas Pabaltijo šalis (Lietuvą, Latviją ir Estoniją) ir pradėjo jas "išlaisvinti" nuo nepriklausomybės, tai prezidento įsakymu sekretoriaus padėjėjas S. Wells pareiškė, jog Amerika nepripažįsta Rusijos teisės į Pabaltijo šalis.

Nevykęs priekaištas.

Republikonų partijos vadas Wendell Willkie nepasiulė nei vieno naujo sumanymo, nei vienos naujos idėjos, kaip jis padarys geresnį gerbuvį

Amerikoje, negu dabar yra daroma demokratų partijos vado ir prezidento Franklin D. Roosevelt. Viskas, ką jis galėjo padaryti, tai padaryti priekaištą prez. Rooseveltui, kam jis runija trečiam terminui. Iš to bando padaryti visi republikonų vadai baisų dalyką, lyg, rodos, tas būtų sulaužymas kokio nors Dievo įstatymo. Tikrenybėje tai yra visai paprastas dalykas.

Jeį sakyti, kad Rooseveltas sulaužęs įsigyvenusių paprotį (tradiciją), kandidatuodamas trečiam terminui į prezidentus, ir kad dėl to turės kas baises atsistoti, tai tą patį galima sakyti, kad žmonės baises priešinosi išradimui geležinkelio, nes buvo juk sulaužymas tradicijos vien su arkliais važiuoti. Taip pat buvo, kaip liko išrasti automobilius ir galybės kitų išradimų, kuriuos žmonės sutiko labai nepalankiai dėl to, kad įvairūs išradimai laužė senas įsigyvenusias tradicijas. O vis dėlto didžiulia žmonių priėmė naujus išradimus ir šiandien be jų visai nebegalėtum gyventi.

Kodėl kitiems netaikoma?

Jeį sakyti, kad prezidentas Rooseveltas negali būti išrinktas trečią sykį į Jungtinių Valstijų prezidentus, tai kodėl netaikoma yra dviejų terminų laikas valstijų gubernatoriams, kongresmanams, senatoriams, teisėjams ir kitiems renkamiems valdininkams? Tie valdininkai visai mažai tegali ką gero padaryti dėl viso kramto piliečių, o vis dėlto žmonės juos renka ir tris ir keturis sykius. Eikime dar toliau. Jeį žmogus, kuris yra tinkamas prezidento vietai negali būti ilgiau kaip du terminus, tik todėl, kad iki šiol niekas nebuvo, tai kodėl didžiųjų korporacijų direktoriai neatleidžia iš darbo savo prezidentus, kai jie išbuva 8 metus. To jie visai nedaro, ir tos tradicijos sau netaiko. O netaiko dėl to, kad jei žmogus yra gabus, sumanus ir atsakantis tokiam darbui, tai jį laiko iki tol, kol jis gali dirbti.

Roosevelto nuopelnai.

Prezidentas Rooseveltas yra pirmutinis prezidentas Jungtinėse Valstijose, kuris per trumpą 7½ metų laiką išleido tiek gerų ir naudingų darbo žmonių įstatymų, kas nebuvo padaryta per 150 metų Jungtinių Valstijų gyvavimo. Prezidentas Rooseveltas paėmė šalį valdyti nuo Hooverio, kuris buvo privedęs Ameriką prie tokios suirutės ir betvarkės, kad 15 milijonų darbininkų nežinojo, ką valys ryt dieną ir kur priglautos savo galvą. Rooseveltas sutvarkė finansus, atgaivino prekybą su užsieniu, grąžino pasitikėjimą savim visam kraštui. Ir tik, kada jis visa tai padarė, tai didžiosios korporacijos ir kompanijos atsiėmė įsijusios pradėjo rekti, kad prezidentas Rooseveltas per daug kišasi į privatiškus biznius. Kad reikiama valdžios kontroliavimo galią panaikinti, duoti pilną laisvę vėl privatiškos kompanijoms taip vesti savo biznius,

kaip jos nori, ir tiek mokėti darbininkams, kiek jos nori. Kad valdžia apie tai neturi tiesos nieko sakyti, kad federalės valdžios bandymas reguliuoti darbo valandas ir darbininkų mokesčių yra baises nusidėjimas prieš privatišką iniciatyvą ir tt.

Atiduokite balsus už Rooseveltą

Todėl akivaizdoje viršminėtų faktų, ar gali rasti bent vienas susipratęs darbininkas, kuris nenorėtų balsuoti už Rooseveltą vien todėl, kad jis kandidatuoja trečiam terminui? Aš manau, kad milžiniška dauguma Amerikos susipratusių darbininkų balsuos už Rooseveltą ir jo demokratų partijos progresyve platformą. Juk daugumas darbininkų puikiai supranta, kad jei žmogus tinkamai atlieka savo darbą, tai jo geras darbdavys neatleidžia iš darbo be rimtos priežasties. Tuo darbdaviu šiandien yra Amerikos darbininkai, nes jie sudaro daugumą balsuotojų. Užtai aš ir manau, kad tie Amerikos darbdaviai—balsuotojai, kai ateis laikas, pasamdys ir vėl prezidentą Rooseveltą dar keturiems metams tarnybos. To jis pilnai užsipelnė, parodydamas savo didelius gabumus, kaip reikia šalį tvarkyti. Už tai ir aš už jį ateinančią lapkričio 5 dieną balsuosiu.

—V. M. Stulpinas.

Diena Iš Dienos

Išsiėmė Leidimus
daryboms
(Chicago)

William Janakas, 25, su Helen Janakas, 22
John Decinas, 24, su Sylvia Woldarczyk, 23
Stanley Gapshis, 26, su Aldona Daraciunas, 21
George Gogas (iš Springfield, Ill.), 26, su Helen Rozgus, 19
Theodore Olson, 36, su Helen Troselius, 32
Frank Vaitkus, 25, su Antoinette Povilonis, 30
John Valancius, 25, su Mary Poljak, 25
Aleksandra Daubaras, 54, su Anastazia Evanauskas, 50
George Sespowski, 22, su Stella Bladikas, 22
Michael Plankis, 25, su Emilie Bender, 22
Victor Vargas, 34, su Rose Szymanski, 24
John Davidauskas, 28, su Valerie Kungis, 19
Roy Yuskis, 34, su Sophie Struszynski, 27
Baltrus Zolinas, 57, su Anna Boltmusas, 47
Peter Jasis, 23, su Pearl Juzenas, 22
Stanley Zielinski, 21, su Marty Stelelones, 23
Anthony Balchuns, 24, su Florence Phares, 23
William Sidlauskas, 25, su Matilda Opulskas, 22
Justy Vander Hout, 25, su Alberta Stumbris, 24

Pirkite tose krautuvėse, kurių garsinasi "NAUJIENOS"

Reikalauja Perskirų

Joan Gudaitis nuo Joseph Gudaitis
Kazimieras Uznys nuo Eva Uznys

Naudokitės "Naujienu" Informaciją

Biuru

Teikia Žinias Apie Pavergimus.

"Naujienu" įsteigė Lietuvišku Parengimų Informacijų Biurą. Draugijos, Klubai ir visokios įstaigos prašomos pranešti "Naujienu" dienas savo parengimų. Taipgi ir rengėjai, pirm sandymo svetainių, prašome kreiptis į "Naujienu", kad nesudurti su kitais parengimais ir išvengtų nepageidaujamos konkurencijos. Ši patarnavimą "Naujienu" teikia nemokamai.

Skelbimai Naujienuose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienuos yra naudingos

"Jaunimas"

Pereitos savaitės gale išėjo iš spaudos eilinis "Jaunimo" numeris. "Jaunimą" leidžia ir redaguoja p. Juozas Poszka.

Šiame numeryje plačiai nušviečiami paskutiniai įvykiai Lietuvoje. Nemažai yra ir kitų įdomių raštų anglų ir lietuvių kalbomis.

"Jaunimo" adresas yra 2201 W. Cermak Rd. Prenumerata metams tik \$1.00.

—SAVAITRASTIS—

"Argentinos Lietuvių Balsas"

U. S. A. metams kainuoja Pusantero Dolerio

Galima išsirašyti per "Naujienu" arba tiesiogiai, adresuojant:

"A. L. Balsas"

Casilla de Correo 303, Buenos Aires, Argentina.

"Extra Dollars"
Beldžias i Jusų Duris!

4%
Sąskaitos atidarytos iki 15-tos d. uždirba pilno mėn. dividendą.

Vėliausias Dividendas
Visi fondai apdrausti iki \$5,000 by U. S. Gov't Agency
Fairfield Savings and Loan Association
2729 W. Cermak Rd. Lev. 6400

DOCTOR'S AMAZING LIQUID GREAT SUCCESS FOR SKIN TROUBLES

(externally caused)

PRASED FROM COAST TO COAST!

No matter what you've tried without success for unsightly surface pimples, blemishes and similar skin irritations, here's an amazingly successful doctor's formula—powerfully soothing Liquid Zemo—which quickly relieves itching soreness and starts right in to help nature promote FAST healing. 30 years continuous success! Let Zemo's 10 different marvelously effective ingredients help YOUR skin. Also ointment form. Severe cases may need Extra Strength Zemo.

LUSTER-FOAM GIVES TEETH THE MOST MARVELOUS LUSTER AND SPARKLE.

Reaches decay-ridden "Blind Spots" that ordinary pastes, powders... even water... may not enter.

It's here! The most delightful different tooth paste you ever heard of. When saliva and brush touch the NEW formula Listerine Tooth Paste, supercharged with Luster-Foam detergent, it instantly springs into an amazing "bubble bath" that makes your mouth tingle with life. So fine it surges into and cleans danger spots that ordinary dentifrices may never even have reached. Cleans and polishes areas where some experts say up to 95% of decay starts.

Get the big 2½ tube, or better still, the double-size 4oz tube containing more than ½ pound of tooth paste. At any drug counter. Lambert Pharmaceutical Co., St. Louis, Mo.

THE NEW FORMULA
LISTERINE TOOTH PASTE
Supercharged with Luster-foam

ECONOMICAL EFFICIENT

Use only one level teaspoonful to a cup of sifted flour for most recipes.

KC BAKING POWDER

Same price today as 48 years ago

25 ounces for 25¢

Manufactured by baking powder specialists who make nothing but baking powder—under supervision of expert chemists of national reputation.

MILLIONS OF POUNDS HAVE BEEN USED BY OUR GOVERNMENT

EVEN YOUR BEST FRIEND WON'T TELL YOU

You yourself might easily have halitosis (bad breath) without ever suspecting it for it's often due to food fermentation in the mouth. And the subject is so delicate that even your best friend wouldn't tell you.

That's the insidious thing about this condition. Nearly everybody offends at some time or other... usually without suspecting it. Are you positive your breath is fresh and pure right now?

Listerine Antiseptic quickly halts this fermentation, said by some authorities to be a major cause of odors, then overcomes the odors themselves. So why take unnecessary risks? It is so pleasant and easy to guard against offending—just gargle with Listerine Antiseptic.

Get in the habit of using Listerine morning and night, and before all important engagements. Lambert Pharmaceutical Company, St. Louis, Mo.

LISTERINE
for HALITOSIS
(BAD BREATH)

NAUJIENOS

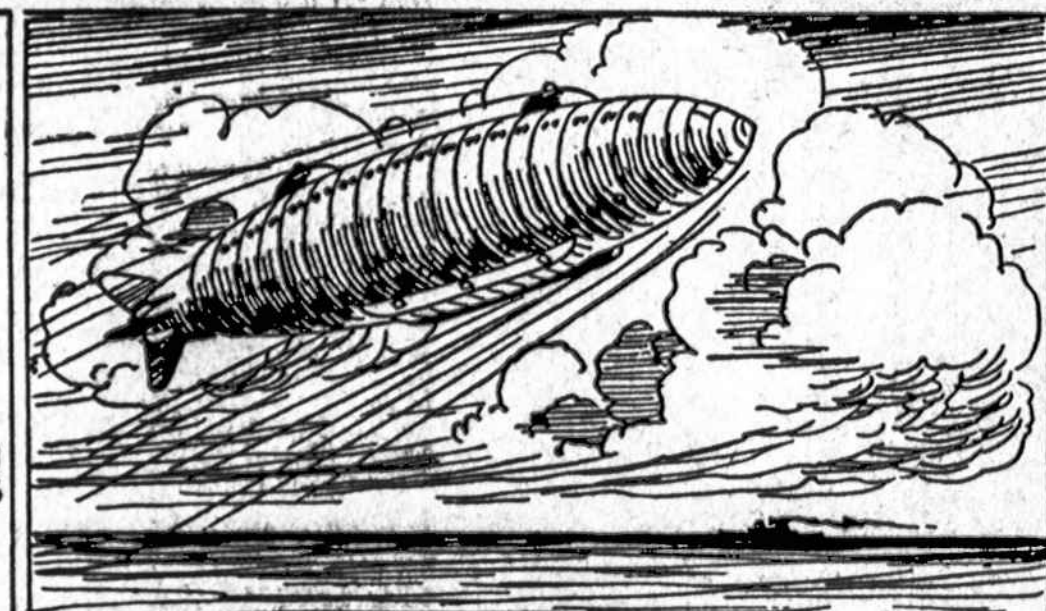
NAUJIENOS pirmas ir didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje.
NAUJIENOS turi savo korespondentus visuose Amerikos miestuose ir kituose pasaulio kraštuose.
NAUJIENOS paduoda vėliausias pasaulines žinias.
NAUJIENOSE rasite neccesuruotų žinių iš Lietuvos.
NAUJIENU prenumerata Amerikoje (be Chicago) kainuoja \$5.00, Chicagoje ir Europoje —\$8.00.
NAUJIENOMS—pinigus siųskite šiuo antraštu:

"NAUJIENOS"

1739 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS

JACK'S WIFT

UNAWARE THAT JACK HAS DEFLECTED HIS REPULSION RAY, COUNT DON GLOATS IN ANTICIPATION OF MURDEROUS VICTORY OVER HIS RIVALS

BUT THE COUNT'S SHIP IS CAUGHT BY THE RETURNING FORCE OF HIS OWN REPULSION BEAM.

INSTANTLY THE 'MYSTERY' IS HURLED LIKE A TOY FAR, FAR OUT INTO SPACE—NEARLY INTO THE ORBIT OF THE MOON.

THERE IT COMES TO REST, ITS CREW STUNNED. THE COUNT IS DEFEATED BY HIS OWN SCHEME.

Mikas Šileikis

Atoslogos Ant Ratų

Iš Chicago į Rytus

Siaūs metais savo atoslogas teko turėti ant storių ratų, vadinasi, keliavome busu. Tenka pasakyti, kad kelionė mums patiko. Apkeliaavome devynias valstijas, tačiau nė kiek neatsibodo. Mat, busai važiuoja tais pačiais keliais, kaip ir automobiliai. Žmonės, kurie mėgsta matyti gražius vaizdus ir gamta gerėtis, tiems yra geriausia proga busais važiuoti. Kita geras dalykas yra tas, kad busai kas dvi arba trys valandas sustoja pailsinti ir užkandai.

Greyhound busai paprastai yra "air conditioned". Viduje visuomet vienoda temperatūra ir ventiliacija. Nėra nei dūmų, nei girdisi didelių triukšmų iš lauko pusės. Langai juose visuomet uždaryti. Kartais jaučiasi slėgantis šaltas oras ir ima miegas. Važiuojant galima miegoti savo sėdynėje. Už 25c gauni padušką iš Chicago iki New Yorko.

Rugpjūčio 3 d., pirmą valandą popiet, į New Yorką išvyko

me greituoju Greyhound busu. Musų busas ėjo tiesiai į New Yorką. Persėsti į kitą busą nereikėjo, New Yorką pasiekėme į 28 valandas. Po dviejų valandų kelionės, musų busas sustojo už South Bend miesto laukuose prie vienos gražiai įrengtos busų sustos vietos, kur yra valgykla ir kiti keliautojams reikalingi butinūmams. Šoferis leido 15 minučių pailsėti, užkąsti. Po kitų dviejų valandų kelionės, sustojome netoli Toledo, Ohio, 30 minučių vakarienei. Apie 12 valandą nakties pasiekėme Clevelandą. Čia visi išlipome, o musų busas buvo pasiūstas į "skalbyklą" ir gasolino pasiimti.

Per pusę valandos netoli teko nueiti pažiūrėti Cleveland miesto, bet iš visko matosi, kad šis didmiestis yra pusėtinai švarus ir įdomus. Ohio valstijoje, kaip ir pas mus, yra "sales taxai". Taksų mokėtojai išduoda tam tikrą kvitą, panašų į krasaženklį.

Atsiminimai

Gražus oras ir šviesi naktis. Busas smarkiai rieda Ohio lygumomis. Matosi, kad mes jau artinamės prie Pensilvanijos kalnuotose žemėse. Prie Port Allegany pradėjo aušti. Jau trečias šoferis mums pranešė, kad Port Allegany sustosime pusę valandos pusryčiams. Čia, kaip ir kitur, sustojome Greyhound busų stotyje, kur paprastai yra valgykla, prausykla ir visa tai kas reikia. Radome ir daugiausiai iš jvairių Amerikos kraštų. Musų pasazierai gerai jaučiasi: linksni, šnekys, draugiški. Valgyklos patarnautojai skubiai mums padavė pusryčius.

Po pusryčių vėl sėdome kiekvienas į savo rezervuotą vietą. Busas kaip kokia staigiai rito visu smarkumu tobulai, mas per kalnus ir tyliai bėgdamas į pakalnes, rėdosi, po ratais surydamas pasitkdamas ir pralenkdamas automobilius. Mėlyni kalnai darėsi aiškesni, o klioniuose skurdžios stubelės bei miestukai šaipėsi prieš skaisčią ryto saulę.

Pensilvanijos valstija man yra gerai žinoma. Prieš porą dešimt metų tekė joje gyvenanti ir važinėti. Kalnuotose šios valstijos vietose oras truputį skirtingas, negu lygios žemės krašte. Mano nosis tuoju pajuto Pensilvanijos kalnų drėgmę, kur neretai yra kalnų skarduose vandens šaltinių. Jai kur

A. + A. PETRAS RIMKUS

Persikyrė su šiuo pasauliu rugp. 25 d., 9:40 val. vak., 1940 m., sulaukęs pusės amž., gimes Tauragės apskr., Laukuose parap., Tautvilų kaime. Amerikoj išgyveno 38 m. Paliko dideliam nuliudimui 3 dukteris: Elsie ir žentą Arthur Buckley, Victoriją ir žentą Juozapą Mackus, ir Stasinslavą; 2 sūnus: Steponą ir Feikšą; 4 anukus, brolių Kazimierą ir broliene Lesčauskus, 3 pusseseres: Ameliją, Dagis ir šeimyną, Barborą Gelezienę ir šeimyną, Marijoną Kelter ir šeimyną, pusbrolių Joną Vaicekaską, švogeri Prancišką Norbutą ir kitas gimes Amerikoj, Lietuvoj—eserį Barborą Norbutienę ir šeimyną.

Kunas pašarvotas 3243 So. Union Ave. Laidotuvis įvyks Ketvirtadienį, Rugp. 29 d., 8 val. ryto iš namų į Sv. Jurgio parap. bažnyčia, kurioje atsisbus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Sv. Kazimierą kapines. Visi a. a. Petro Rimkaus giminės, draugai ir pažįstami esat nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliudė lieka: Dukters, Zentai, Anukai, Broliis, Brolienė, Pusseserės, Pusbrolis, Švogeriis ir Gilis. Laid. Direkt. A. M. Phillips, Tel YARDS 4908.

matosi anglies kasyklų urnos, traukinių judėjimas gyvenis. Dirbamos žemės kaip ir kitur Pa. valstijoje mažai tesimaitė. Tik upių pakraščiuose kur nekur užtikni stubelės su truputį dirbamos žemės.

Scrantone sustojome p'etums. Buvo 11:35 val. ryto. Mieste matėsi daug lietuviškų biznio įstaigų, mat, čia daug lietuvių gyvena. Scrantone teko būti pirmą kartą. Tenka pasakyti, jog šis miestas yra gan gražus, apsuptas didesniais kalnais. Čia yra nemažai lietuvių organizacijų, čia yra buvę keli SLA seimai. Scrantonas randasi apie 185 mylios nuo New Yorko. Kiek pavaižiavus toliau į rytus, kalnai pradeda mažėti, bet žemė apaugusi giriomis ir ant akmenų kalvų apžėlusi tankiais krūmais. Pervaziavę Delaware upės tiltą, atsidūrėme New Jersey valstijoje, kas reiškė, jog mes buvome jau nebetoli nuo New Yorko.

New Yorko.

Sekmadienį 4 val. popiet, musų busas įrieda į didelę išties miestą "jurą". Mat, išlindus iš N. J. girių, žemumoje matėsi visa eilė New Jersey valstijos miestų rytų pusėje prie pat New Yorko, kuriuos skiria Hudson upė. Jeigu ne ši plati upė, tai atrodytų, kad yra vienas New Yorko miestas. Netrukus įriedėjome ir į Holland tunelį po Hudson upę ir atsidūrėme šalia Pensilvanijos stoties busų stotyje. Tačiau mes išlipome. Capitol Greyhound Bus Terminal stotyje prie 51 gat. ir 8 ave., pačiame teatru ir viešbučių centre, kur randasi garsioji Broadway ir Times Square.

Apsistojome Hotel Capitol. Išėjome apžiūrėti miesto. Rodos, per nakį keliavę, turėjome būti pailsę, tačiau nuovargio neįjaučėme. Net rodėsi, kad nė ne keliavome, o tik kažkaip atsidūrėme šitame didmiestyje.

New Yorkas man jau buvo žinomas, nes pirmiau jame teko būti kelis kartus, bet mano žmona pirmą kart. Kitą dieną nutarėme aplankyti Pasaulinę Parodą, o vėliau norėjosi pamatyti visa eilę kultūrinių įstaigų: muziejų, aplankyti "Tėvynės" redakciją ir tt. Bet pats kelionės tikslas vis dar buvo prysakyje. Vėliaus teks būti Bostone ir kitur.

Pasaulinė Paroda.

New Yorko Pasaulinė Paroda yra įdomesnė negu chigagiskė paroda 1933-1934 metais. Parodos suplanavimas ir paviljonai daro gerą įspūdį, galima sakyti, visi paviljonai yra kaip ir kruvoje. Einant paeiliui, galima daugiau pamatyti sutaupant laiką ir energiją. Paviljonų architektūra, jos gražus stilius bei pliažuose prūdai ir ornamentai taip pat daro skoningą įspūdį. Kur praicitais metais buvo Lietuvos paviljonas, dabar, berods, yra lenkų koncesijos skyrius. Mums už vis geriau patiko Prancūzų paviljonas. Šis 4 aukštų pastatas, galima sakyti, yra panašus į palotiką. Jo vidus išpuošimas atitinka prancūzų išlepintam skoniui. Čia yra surinkta ir muziejaus tvarka sudėta plati Prancūzijos kultūros istorija. Butent: menas, literatūra, tradiciniai rakandų periodai, mados, etc. Tapybos skyriuje yra sudėti senųjų prancūzų meno milžinų darbai. Čia yra ir impresjonistai, kubistai bei šių dienų ultramodernistinė dailė. Tarp daugelio kitų dailės darbų, lankytojų akį patraukia G. Rouault'o "Kova", pieštas pastele. Vlaminck'o stilijefas ir peizažas. Eug. Delacroix'o "Nuoga", tai vis gražus kuriniai. Šalia jų yra visa eilė impresjonistų kaip Claude Monet, Utrillo, Degas ir kiti.

Viršutiniame aukšte randasi grožinės — meniškosios literatūros dailiai atspausdintų knygų su sidabruotais ir auksuotais rankų darbo apdarais. Senų, ranka rašytų, dokumentų popierių, etc. Pastebėjau porą skoningai įrengtų moderniškame stiliuje salonių pavyzdžių. Tenka pasakyti, kad ir čia prancūzai turi pirmenybę, nes paprastumas ir gražumas atkreipia visų lankytojų dėmesį.

Anglų paviljonas yra didelis, bet atrodo apytuštis — daug vietų metasi į akis, kad neturėtų kuo jas užpildyti. Kai kurie Sąjūnyčių Valstijų paviljonų skyriai silpnoki palyginti buvusiais Chicago parodai. Ta pačia proga teko aplankyti ir specialiai pastatytą dailės paviljoną, kur tikėjau rasti daug naujo plastikinio meno kultūroje, tačiau teko nusivilti. Šiais metais ir paroda yra sukvietusi moderniškios dailės atstovai-favoritai iš WPA ir American Art Congress lagerių. Berods, tik trys chigagiskiai dailininkai parodai atstovauja.

Bendrai imant, iš lauko pusės, nakties metu, "parodos miestai" atrodo dar įdomesniu, šviesos yra taip nustatytos, kad medžių lapai atrodo natūrališkai žali kaip dieną. Pačiame parodos centre, lagune yra pastatytas aukštas trikampis, į viršų smailas, bokštas, kuris simbolizuoja mokslas-pažangos nuopelnus. Šalia jo stovi apskrita bolė, kuri vaizduoja pasaulį globuso formoje. Šito milžiniško skritulio viduje yra astronomiško tipo įtaisymai. Kas yra buvęs planatoriume, tas lengvai suprast, kaip kalbasas skritulys atrodo. Lubose yra dausos, tamsu, matosi žvaigždės, sukasi platforma, ant kurios žmonės stovi, o tai sukasi šio skritulio apačia. Groja muzika, žvaigždės atmaršuoja būrijai darbininkų angliakasių, ukio darbininkų ir kt. Visi jie dainuoja chorui, pritariant griausmingam orkestrui. Visa tai padaro filmas, paleistas ant "dangaus" lubų. Bet visgi daro labai gerą įspūdį. Apačioje matosi parodos dioramais planas.

American Academy of Arts and Letters.

Kitą dieną su žmona nuvykome kitan galan New Yorko, net iki 157 gat. ir Broadway (uptown) aplankyti American Academy of Arts and Letters. Oras buvo gana šiltas ir vaikišioti nebuvo malonu.

Šitoje kalnuotoje netoli Hudson upės vietoje, yra ir daugiau muziejų. Be kitų prie pat Broadway stovi gražus The National Geographic Society rumai ir muziejus. American Academy of Arts and

INSURANCE (APDRAUDA)

- PILNA APDRAUDA AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDA NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDA RAKANDŲ.
- APDRAUDA NUO VAGIŲ.
- APDRAUDA LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savininkų, kurie randasi ta-vernau nuo Public Liability.

NAUJIENU
Raštinėje per
A. RYPKVIČIŲ
1739 S. HALSTED ST.

Raštinė atdara kas vakaras
iki 8 val. Sekmadieniais —
nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

Letters viename muziejaus skyriuje užtikome įdomių dalykų, atseit kaip yra saugojami rašytojų rankraščiai. Čia po stiklu gražiai sudėti įvairių žymių autorių ranka rašyti rankraščiai. Kai kurių knygų rankraščiai turi po kelis šimtus ir net tukstančius puslankščių. Vadinasi, čia stovi knygų rankraščiai. Šalia rankraščių yra padėtos autorių iš gipso atlietos rankos, plunksnos arba kitokie autoriaus ypatybės charakterizuojantys dailininkai. Ant Mark Twain'o krūvos rankraščių stovi padėta didelė pypkė. Taip pat čia stovi ir kai kurių garsių Amerikos dailininkų ranka rašyti laišškai, parodą autoriaus rašto charakterį.

Ant sienų stovi išskabinti garsių žmonių meniška piešti aktualaus dydžio portretai. Skersai koridorių yra dar vienas įdomus skyrius, tai garsaus Amerikos dailininko, Childe Hassam, kurinių kambarys. Šis garsus New Yorko dailininkas yra jau miręs, todėl jo atnaujinimui čia yra įrengta jo vieno kurinių galerija.

Išėję iš muziejaus, įaučėme gerokai pavargę, bet norėjome dar pamatyti New Yorką. Norėjosi dar kartą aplankyti Metropolitan meno muziejų, Coney Island—taip sakant, newyorkiečių populiarią promenados vietą pajūryje ir tt. Nors New Yorkas nėra jau taip "klaidingas" miestas, vis dėl to teko ir pasiklausti, kur važiuoti, kokį "subway" imti. Keista, kad čia ne vienokį atsakymą gauni. Atrodo, kad newyorkiečiai ne visi pažįsta savo miestą. Pavyzdžiui, elektrivėryje klausydami, kur šis traukinys eina? Jis atsako: "Aš nežinau". Stebiuosi, kad žmogus važiuoja ir nežino, kur jis važiuoja. Klausiu kitą—gaunu tokį pat atsakymą. Konduktorius irgi traukiniuose nesimato. Stotyse durys pačios atsidaro ir užsidaro. Atrodo, kad traukiniai vaikščioja automatiškai, vadinasi, be konduktorių ir be motermonių? O traukiniai labai ilgi, po aštuonis ir dešimt vagonų. Visuomet pilni žmonių. Mat, New Yorko svarbiausi susisiekimo priemonės yra požeminiai traukiniai. Žmona, juokaudama, ir sako:

"Liežuvis ir čeverykai, tai tikrai nuplūš, kol New Yorką pamatysime..."

Bet, turiu pasakyti, kad nebuvo taip blogai. Pamatėme daug įdomių vietų be vargo. (BUS DAUGIAU)

Chicago Draugijų, Klubių Valdybos 1940 Metams

LIETUVOS BENO KLUBŲ VALDYBA 1940 METAMS: Frank Bistras—Pirm., 4548 So. Francisco ave.; Jonas Rakauskas—Pirm. pagalb., 750 W. 35th st.; Edward Grubas—Nut. rašt., 3549 S. Halsted st.; Konstantas Janušauskas—Kasirierus, 3461 S. Morgan st.; Petras Marozas—Fin. rašt., 1649 So. Harding st.; Kasos Glob. (2) Harry Rekenis ir John Dounis; Ignatz Yorevich—Maršalka, 3347 S. Morgan st.; Joseph Grubas—Korespondentas, 3549 So. Halsted st.; Jonas Rakauskas—Beno Lyderis—Pirm. Band praktikuoti yra kas antradienio vakarą 8 val. Shemet st., 3336 Lithuania Ave., Chicago, Ill.

VALDYBA LIETUVIŲ DEMOKRATINIO KLUBO 15-TO WARDŲ DEL 1940 METŲ SEKANCIA: Pirm. Floyd J. Dowiat, 6223 So. Troy St.; Vice pirm. J. Vajsvila, 6140 S. Washtenaw Ave.; Rec. Sec. J. Tarvidas, 5931 S. Albany St.; Fin. Sec. J. Norieka, 5924 S. Maplewood Ave.; Kasirierus, J. Gura, 6406 S. Francisco St.; Advokatas, C. Zekas, 2511 W. 69 St.; Kasos Globėjai: Mrs. D. Petrol, 5945 S. Albany St. ir Mrs. J. Norieka, 5924 S. Maplewood Ave.; Maršalka, A. Czesna, 6043 S. Sacramento street.

LIETUVIŲ JAUNIMO KULTūros RATELIO VALDYBA 1940 METAMS: Pirm.—Antanas Povilonis, 2453 W. 45th Pl. Tel. Lafayette 2198; Vice-pirm.—Benis Lėkšna, 3427 So. Lithuania Ave.; Iždin.—A. Jakutis, 6958 So. Maplewood Ave. Prospect 6249; Fin. Rašt.—Petras Samoška, 515 W. 81st St.; Nut. raštininkas—Kasparas Dantė, 3314 So. Lithuania Ave.; Biznio Komisija: Jonas Piltauskas,

CLASSIFIED ADS.

PERSONAL Asmenų ieško

PAIEŠKAU ONOS KARCIAUSKAS, iš Panevėžio apskr., Gustonių kaimo. Atsiųskite: Marijona Mažeika (po tėvams), 12445 South Eggleston ave., Chicago, Ill.

HELP WANTED—FEMALE Darbininkų Reikia

OPERATORS, PATYRUSIOS prie single needle mašinų, siuti planamas dreses. Malonios apytovos. Pastovus darbas. 404 South Racine. 2 aukštas.

REIKIA AUKLES, prižiūrėti 4 metų kudių. Buti. \$6—\$7. Sunny-side 6550.

MERGINA ABELNAM NAMU darbu Maža šeima. Buti — eti. Geri namai. Ruttenberg, 2057 Pierce, Humboldt 7191.

REIKALINGA MOTERŲ skudurų sortavimui džonskapy. Tik patyrušų. Pastovus darbas ir gera mokeskis. Berger Bros., 2248 West Lake St.

REIKIA MERGINOS dirbti už baro taverne naktimis. 1248 W. 59th St.

OPERATORS, patyrušios, prie blizų ir sejonų. Elkins Manufacturing Co., 306 W. Jackson blvd. 4-tas aukštas.

REIKIA VIDUTINIO AMŽIAUS moteris prižiūrėti 1 metų kudiuko. Gyvenimas savo namuose. 835 W. 34th Place.

SUSIRINKIMAI

AMERIKOS LIETUVIŲ LAISVAMANIŲ Etninės Kultūros Draugijos No. 1 Kuopos susirinkimų diena liko pakeičia iš antro antradienio į 4-tą trečiadienį. Taigi, sekdienis i Kuopos susirinkimas įvyks trečiadienį, rugp. (Aug.) 28 d. 7:30 val. Darbininkų svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Nariai, malonėkite dalyvauti; turime daug svarbių reikalių aptarimui. Sekr. P. J. Kučinskas, 45 E. 98th St. Chicago.

MARQUETTE PARK LIETUVIŲ Amerikos Piliečių Klubas laikys mėnesinį susirinkimą trečiadienį, rugp. 28 d. 7:30 val. vak. papirijos svetainėje. Turime svarbių reikalių, apkalbėti kas link mūsų apylinkės. Piliečiai, jusų užduotis atsilankyti ir apsvaistyti visus reikalus. Nelaukime kol kas kėlialingų mums patieks ir atneš. Darbuokimės patys ir reikalaujame kas mums reikalinga. —John D. Simans, K.

REAL ESTATE FOR SALE

4415 So. Francisco Ave.; Bronė Laučiūtė, 837 W. 34th Pl. ir Vidas Raila, 6801 So. Artesian Ave. tel. Hemlock 8370. Susirinkimai įvyksta kas mėnesio pirmą trečiadienį, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. Tel. Virginia 9780. Choro pamokos yra kas penktadienio vakarą 7:30 val. toj pačioj svetainėje.

JAUNŲ LIETUVIŲ AMERIKOJE TAUTIŠKO KLUBO VALDYBA 1940 METAMS: Juozapas Ruta—Pirmininkas, 3141 S. Halsted St.; Petras Viršius—Pagalbininkas, 3435 So. Wallace St.; Stanislovas Kunavičius—Nut. rašt., 3220 So. Union Ave.; Feliksas Kasperas—Fin. rašt., 3534 So. Lowe Ave.; Walter Dulevich—Kontr. rašt., 8728 Harper Ave.; Juozapas Balchiunas—Kasirierus, 3200 South Lowe Ave.; Martinas Pienis—Apiekunas kasos, 3202 S. Emerald Ave.; Kazimieras Valaitis—Apiekunas ligonių, 7104 S. Emerald Ave.; Povilas Petrakis—Korespondentas, 752 W. 33rd St. Susirinkimai įvyksta kas mėnesio pirmą penktadienį, 7:30 val. vak. Chicago's Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St.

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO VALDYBA 1940 METAMS: Pirmininkas—M. Grakauskas, 3939 N. Christiana Ave., tel. Juniper 5936; Vice-pirmininkas—Mike Cepulevičius, 3327 Le Moine St.; Protokolų sekr.—Anton Lungevicz, 1814 Wabansia Ave., tel. Humboldt 2285; Finansų sekr.—Stanley Bu-neckis, 3247 Beach Ave.; Kasirierus—John Kuprevičius, 3446 W. Pierce Ave.; Maršalka—Anton Kuprevičius, 3448 Le Moine St.

LIETUVIŠKOS TEATRALIŠKOS DRAUGYSTĖS RUTA No. 1 VALDYBA 1940 METAMS: Pirm.—Frank Aušra, 3949 So. Artesian Ave.; Pirm. pagalb.—Antanas Mit-rauskas, 2109 So. Michigan Ave.; Thomas Aušra—Nut. rašt., 3949 So. Artesian Ave.; Fin. rašt.—Anna Allen, 3429 S. Union Ave.; Josephine Yushkenas, 2547 West 45th St.; Justinas Yushkenas—Kasirierus, 2547 W. 45th St.; Tadas Siličis—Kas. glob.; Margareta Karis, Kas. glob. Stenlis Zauskas, 3247 Beach Ave.; Kasirierus—Dury maršalka—J. Allen; F. Zukauskas—Ligonų apie-kunas. Draugystės veikimo komitetai: Dan. J. Smith ir Frank Opulskis, Teisėjas Joseph Bartkus, Teisėjo rašt.—Stanley Wernis; Dan. J. Smith—korespond., 2449 Fullerton Ave. Susirinkimai laikomi kas antrą sekdienį kiekvieno mėnesio Hollywood svet., 2417 W. 43 St.

HELP WANTED—MALE Darbininkų Reikia

REIKIA DARBININKŲ Prie AEROPLANŲ Paprastas galimumas vyrams amžiuje nuo 18 iki 37 metų išsimokinti ir prisiruošti į 10 savaitių aeroplano statybos darbu dideliame fabrike. Zemiausia pradinė alga nuo 51 iki 55 centų valandoj. Gera proga padaryti daugiau tiems, kurie dirba kavalų darbą. Turi mėti mekaniko darbą. Reikalingas mažas pradinis įmokėjimas. Nepilnamečiai turi ateiti su giminėmis, kitaip nekreipsim į juos dėmesio. Atdara iki 8 val. vakaro. AMERICAN Aircraft INSTITUTE 936-46 W. Chicago Avenue.

REIKALINGAS sėslmanas par-duoti aliejų. Geros pajamos. Gali dirbti pilną laiką arba dalį. FELDMAN PETROLEUM 544 W. Roosevelt Rd.

REIKALINGAS ŽMOGUS patyręs ir Scrap Iron Yard shearmen, kuris galėtų išvažiuoti iš Chicago. Gera mokeskis. Atsilankykite, 1353 So. Tripp ave., F. Porter.

REIKIA pusės amžiaus vyro dirbt farmoje. Nereikia patyrimo. 326 W. 108th St.

REIKIA PATYRUSIO PORTE-RIO dirbti tavernej. Šaukit. Pros-pect 3730.

BUSINESS SERVICE Bizio Patarnavimai

WESTERN BEDDING QUILTS Pukų patalai su jusų plunksno-mis. Patarnavimas viena diena. Mes išvežame ir atvežame. Siuвам ir kaldras. Tel. Prospect 1931, 5216 So. Western Avenue.

WHOLESALE FURNITURE Rakanai ir Išais Pardavinimi

MOKEDAMAS CASH už rakan-dus, sutauptys nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pašaukite ar ryškite dėl daugiau informacijų. Vien tik nacionaliai žinomi daktai randasi pas mus. ALIŠAUSKAS, Sunas. 6343 S. Western Ave., Chi-cago, Ill. Phone Republic 6051.

BUSINESS CHANCES Bizio Progos

TURIU TUJOJAUS parduoti bar-bar-sapi neperbrangiai. 1803 West 45th St. Šaukit. Hyde Park 0336, vakarais.

REAL ESTATE FOR SALE

15 aptarmų, rendomis, \$6,480. Kaina \$21,500. Šaukite tel. Rock-well 1977.

STATYTOJAI IŠMAINYS arba parduos naują, modernišką, 6 kam-barių rezidenciją. Vėliausio plano ir mados. 6206 SO. FAIRFIELD ir 6645 SO. MAPLEWOOD. Pamatykit statoją, SHALON Hemlock 8300

6 KAMBARIŲ NAMAS ANT gražaus loto tik trumpa keliu nuo Oak Park. Imsiu \$300 cash, \$25 kas mėnesį. Art. mokyklos, bažnyčios. Gera transportacija. Box T 20, 1739 So. Halsted St.

6 KAMBARIŲ NAMAS ant griso to kelio, netoli kar-lainės g. Šiaurvakary miesto ribų. Reikia tik \$200 cash, kitus mažais mėnesiais įmokėjimais. Box F 92, 1739 South Halsted St.

MEDINIS 6 KAMBARIŲ namas, arti 93-čios ir Cicero Ave. Dalinai pabaigtas. Pardavinimui ar išmainy-mui, mažai mėnesinių mokesčiai. Wentworth 7569.

Kas diena...

Tukstantinės pirkėjų armijos ieško visokių pirkinių, biznio progų ir t. t.

Todėl jeigu turite ką par-duoti, malnaiti, išnuomoti, samdytis ir t. t., nelaukite, kad kitas pavilios jusų ge-raį kofetimerį, bet garsinkitės SIANDIEN NAUJIENU "Classified" skyriu.

SKAITYKITE kas dieną Nau-jienų 7-me puslapyje "Classified" skyrių, kur siūloma daug įvairių gerų bargenių.

VISUOSE BIZNIO reikaluose naudokitės Naujienų aukštos vertybės classified skyriaus patarnavimu pašaukdami arba at-veždami:

CANal 8500

"NAUJIENOS"

1739 S. HALSTED STREET

Chicago, Ill.

JUOZAPAS UZUBALIS

Persikyrė su šiuo pasauliu 28 d. rugpjūčio mėn., 1940 m., sulaukęs 55 metų amž., gimes Biržų apskr. ir parap., Šlio-želių kaime.

Paliko dideliam nuliudime mylimą moterį Anelę, po tė-vais Pilkauskaitę, sūnų Joną, dukterį Aldoną, sūnėną Jurgį Medelinską ir kitas gimes.

Liudnai atminčiai musų brangaus vyro ir tėvelio bus laikomos šv. Mišios Švento Antano parap. bažnyčioje, 28 d. rugpjūčio, 1940 m., 7:00 v. ryto. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas.

Mes Tavę musų brangusis vyre ir tėveli, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes, anks-čiau ar vėliau pas tave ateisi-me. Lauk mus ateinant!

Nuliudė lieka: Moteris, Duktė, Sūnus, Marti, Sūnėnas ir Giminės.

A. + A. ANTANAS ŽILINSKAS

Persikyrė su šiuo pasauliu rugpjūčio 24 dieną 6:15 val. ryto 1940 m., sulaukęs pusės amž., gimes Telsių apskr., Lieplaukės parap., Brazdeikių kaime. Amerikoj išgyveno 35 metus.

Paliko dideliam nuliudime pusbrolių Antaną Bardiškę, daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Priklausė prie Golden Star Kl. ir Pasaulinio Karo Vete-ranų.

Kunas pašarvotas kopl., 10834 So. Michigan Ave. Lai-dotuvės įvyks Seređoj, Rug-pjičio 28 d., 2:00 val. popiet. Iš koplyčios bus nulydėtas į Lietuvių Tautiškas kapines.

Visi a. a. Antano Žilinsko giminės, draugai ir pažįstami esat nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliudė lieka: Pusbrolis ir Giminės.

Laid. Direkt. J. F. Eudeikis, Tel YARDS 1741.

LOVEIKIS

Siunčiam Gėles Telegramu ir Visas Pasaulio Dailis KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams 3316 So. Halsted Street Tel. YARDS 7308

URBA

Gėlės Mylantiems Vestuvėms, Ban-kietams, Laidotu-vėms, Papuoši-mams GELININKAS 4180 Archer Avenue Phone LAFAYETTE 5800

Leistrumienės Laidotuvės

Emilija Leistrumienė, 2982 W. Pershing Rd., persiskyrė su šiuo pasauliu rugpjūčio 19-tą d. 1940 m. Tapo palaidota rugpjūčio 22-ąją Lietuvių Tautiskose kapinėse.

Jau iš šermentų dalyvaujančių žmonių matėsi, kad laidotuvės bus skaitlingos. Taip ir buvo. Laidotuvėse dalyvavo keli šimtai žmonių ir apie 60 automobilių. Išleidžiant iš kaplyčios ir prie kapo dainavo Stasys Rimkus su akompanuotojais ant trumfetų. Taip jau griežė Lietuvos Benas ir V. B. Ambrose pasakė išpuodingas kalbas.

Žodžiu sakant, velionės Emilijos vyras Jim Leistrum ir jo giminės sudarė pilnas ir išpuodingas laidotuves. O vainikų, gyvų gėlių vainikų buvo apie 30.

Varde Jim Leistrumo ir gimininių reikiu širdingiausi ačiū visiems dalyviams šermentyse ir laidotuvėse. Ačiū visiems, kurie vienu ar kitu būdu prisidėjo šioj liudnoj valandoj.

Aš nuo savęs ačiuoju Žemaičių Kultūros Klubo nariams, kurie taip skaitlingai dalyvavo šermentyse ir laidotuvėse. Tas pridūoda klubui didelę garbę už tokį nuosirdų pagerbimą savo mirusios narės.

— Steponas Narkis.

Bečarbė, Bet Truksta Amatininkų

American Society of Tool Engineers apskaitliuoja, kad Amerikos industrijai truksta 1,200,000 techniku ir amatininkų. Šiuo momentu darbai laukia 567,000 darbininkų, o 691,000 bus reikalingi pirm nei šie metai pasibaigs.

Reikalaujami darbininkai yra "tool engineers", "tool and die makers", ir "skilled mechanics".

Ta draugija duoda šias priežastis dėl trukumo:

1. Mokslo sistema nežengė pirmiau sykiu su mašinų era.
2. Ūnijos daug kenkia, neleidamos industrijai gana varuoti "mokinių" (apprentice) sistema.

3. Industrinis lavinimas sumenkėjo arba net visai sustojo per depresijos metus.

Draugija rupinsis įsteigimu amatininkų padėjų klasės aukštesnėse mokyklose.

Širdies Atakos Auka

BRIDGEPORTAS. — Plačiai žinomas Bridgeporte laikraščio pardavinėtojas, John Gronek, 35 metų, 3349 Carpenter st., rastas negyvas sekmdienio vakare, prie Halsted ir 31-os gatvės. Policija spėja, kad Gronek mirė širdies priepuoliu.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

**AR JIESKAI
DARBO?**

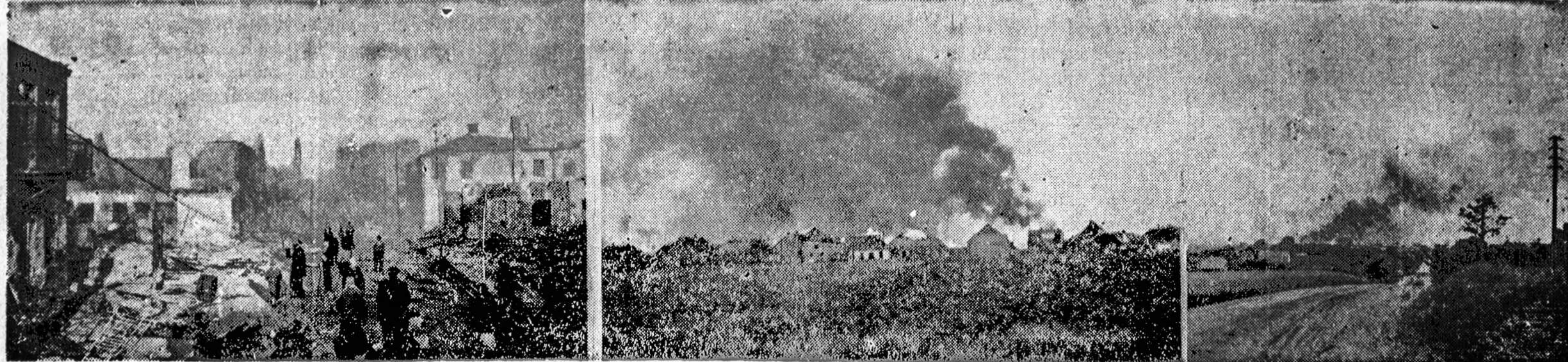
SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TENYK SKILTIS

"REIKIA DARBININKŲ"

Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir progas sužinoti tikrai per

NAUJIENAS

7780 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

DIDŽIAUSIAS GAISRAS LIETUVOJE: Liepos 7 d. vakare kilęs gaisras sunaikino didžiąją Juroarko miesto dalį. Sudegė 168 namai miesto centre. Nuostolių padaryta už kelis milijonus litų.

"FIELD DAY" PIKNIKAS

"Field Day" piknikas dėlei prasto oro iš rugpjūčio 18 d. nukeltas į rugsėjo 1 d.

Sekmdienį, rugpjūčio 18 d., įvyko "Field Day" piknikas. Rengėjai dėjo daug pastangų, kad šių metų "Field Day" būtų geresnis, nekad pirmiau įvykę panašūs "Field Day". Bet, deje, su gamta kontrasto nepadarysi: ji daro pagal savo įstatymus, nepaisydama rengėjų, kurie su atsidėjimu dirbo, kad pikniko svečiai, kurių buvo laukiama net iš tolimų vietovių, kuo geriausiai priimti ir pavaišinti.

Buvęs šiltas, kartais net nepakenciamai karštas oras, šeštadienio vakare atvėsta. Pradedta lyti, na ir pila lietus net iki po dvyliktos valandos sekmdienį, kai kur net iki 2 valandos po pietų.

Komisija, kuri rūpinosi "Field Day" rengimu, pasitarusi su Liberty Grove savininku p. Pilkiu, nusitarė pikniką pradėti, nors iš karto suprato, kad visko, kas buvo žadėta, negalės įvykti.

Apie 5tą valandą žmonių privažiavo gana daug, tarp kurių teko matyti profesionalų, biznierių, kaip antai: Dr. A. Montvidą, Dr. Margerį, T. J. Kučinską, p-lę E. Mikuziūtę, Dr. P. Grigaitį, "Naujienu" redaktorių, p. Nekrošius, A. Millerienę ir daug kitų įžymių biznierių bei visuomenės darbuotojų.

Be chicagiečių, buvo svečių iš tolimesnių vietovių.

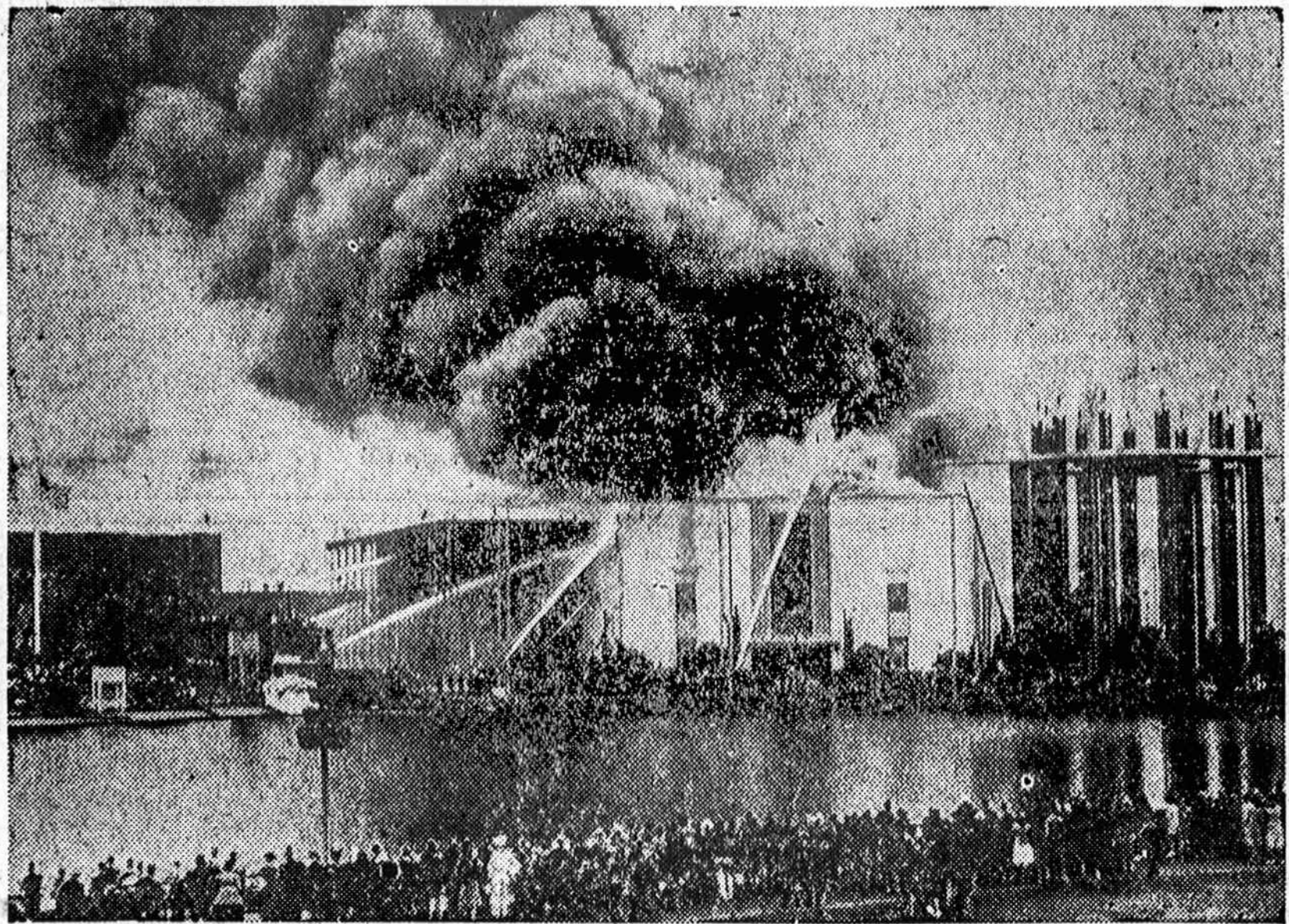
Iš Rockfordo Juozas Širvinškas su visa šeima, J. Basevičius, p-ia B. Širmaitienė, St. Petruskas, P. Petronis su šeima, Wm. Evens su šeima, p-ia Senkevičienė, J. Raskevich su šeima. Buvo ir daugiau rockfordiečių, bet su kitais neteko arčiau susipažinti. Iš East Chicago teko matyti J. Matuką su šeima. Buvo ir daugiau svečių iš tolimesnių vietų, tačiau neteko su jais susipažinti, todėl lieka jie nesuminėti.

6tą valandą prasidėjo programa: Naujos Gadynės Choras po vadovystę G. Steponavičiaus gražiai sudainavo tris dainas; Dr. P. Grigaitis, "Naujienu" redaktorius, pasakė prakalbą apie vėlesnius įvykius Lietuvoje ir abelnei kaip diktatoriai raudoni, rudi ar juodi naikina silpnasnes tautas Europoje, — net stato pavojun ir Ameriką. Nurodo reikalingumą visiems demokratijos šalininkams kovoti ne tik prieš diktatorius, bet ir jų pasekėjus, kurių netruksta ir pas mus lietuvių. Kiekvieną ryškesnį ir svarbesnį kalbėtoja išsireiškė publika pertraukia rankų plojimu.

Po Dr. P. Grigaičio kalbos programą vedėjas J. K. pranešė, kad "Birutės" ir Vyrų Choralai, kurie buvo sutikę dainuoti, dėl prasto oro choristai nesusirinko, todėl programė negalės dainuoti. Taipgi dovanų išdalinimas dėl tų pačių priežasčių atidėtas iki rugsėjo 1 d. Prašė visus, kad rugsėjo 1 d.

MEXICO CITY. — Leono Trockio, buvusio Sovietų Sąjungos komisarų, laidotuvės. Trockį nužudė kažkoks Jackson, kuris, sakoma, yra GPU agentas.

SAN FRANCISCO, CAL. — Gaisras sunaikino trobesį Golden Gate parodoje.

Sunkiai Serga D. Petraitis

BRIDGEPORT. — Sunkiai serga D. Petraitis, 3405 Lowe Ave. Jis gulio lovoje jau nuo balandžio 20 d. Po truputį vaikai, bet labai mažai. Jį prižiūri Dr. Bertašius. Kiek žinoma, serga jis inkstų liga, — jaučiasi labai nusilpęs ir jam sunku kvėpuoti. Prie kvėpavimo ap sunkinimo prisideda bronchitas, kuris jį kankina per ilgą laiką.

Daktarų nuomonė yra ta, kad jis turi išvažiuoti kurį sanatorią, kur galėtų gauti tinkamą priežiūrą. Tačiau jis neturi lėšų, kad galėtų važiuoti į privatišką sanatorią, o į valdišką nenori pasiduoti. Tad taip ir vargsta savo namuose. Atrodo jis labai sunykęs.

Kai paskutinį kartą aplankiau jį, tai žmona skundėsi, kad nors kiek jis ir pradėjo daugiau valgyti, bet nė kiek nesusitvėrė. Skundėsi ji, kad jai labai sunku prižiūrėti šėšiu pragyvenimui namą. Juo labiau, kad jai dar tenka ir dirbtuvėje dirbti. Mat, vien tik iš namo pragyventi negalima.

Linkiu ligoniui kaip galima greičiau pasveikti.

M. K.

dus į mašiną, ansimėtę prieteliai jį užsmaugė, ir atėmė \$40, jo skrybėlę, ir čeverykus, išstūmė iš automobiliaus.

Šaltimiero "Lietuvių Diena"

Pereitą sekmdienį Oaks daržė įvyko Povilo Šaltimiero, radijo programų leidėjo, vadina moji "Lietuvių Diena".

Nors iš ryto diena buvo kiek paniurusi ir buvo bepradėdą lyti, tačiau po pietų oras susitvarkė. Tiesa, saulė žeme neriedinėjo, bet vis dėlto oras piknikui buvo visai palankus.

Į kalbamą daržą svietelio suvažiavo tikrai daug, kaip į didelius "atpuskus". Automobiliams pritruko vietos, tad jų ilgą eilę sustojo pakelyje.

Kiek iš tiesų galėjo būti žmonių, žinoma, niekas tikrai negali pasakyti, bet jų buvo gana tirštai.

Suvažiavo lietuviai ne tik iš plačiosios Chicago, bet ir iš artimesnių miestų ir miestelių. P-as Pikiel su žmona buvo net iš Pittsburgho atvykęs.

Daržė buvo visokių pramogų. Ir žmonės, kaip kas išmanė, taip ir linksminosi. Kai kurios firmos, kurios skelbia per radiją, turėjo ir vadinamas savo palapines, kur buvo demonstruojama, kaip kokie dalykai yra padaromi.

Tą patią dieną Riverview parke įvyko kitas piknikas. Kiek teko patirti, jis buvo nepalyginti mažesnis.

Garsinkitės "N-nose"

VAKAR CHICAGOJE

Charles E. Miner, WPA direktorius Illinois valstijoje, praneša, kad 8,000 WPA darbininkų šiuo laiku dirba prie apsaugos projektų šioje valstijoje.

Kada Ira D. Coryell, 70 metų amžiaus, 3046 Armitage ave., mėgino parduoti \$275 vertės kamerą už \$50 vienoje vidurmesčio krautuvėje šeštadienį, tas krautuvninkui atrodė įtartina ir jis pašaukė policiją. Paaiškėjo, kad Coryell kamerą gavo nuo Robert A. Hansen, 18 metų amžiaus, 1954 N. California ave. Policija areštavo jauną Hansen, kuris prisipažino, kad ne tft pavogęs tą kamerą, bet ir papildęs apie 30 kitų vagysčių.

Šiandien, 10 val. ryto, Teisėjo John B. Barnes kambaryje, prasidės gemblerių Skidmore ir Johnson "income takų" byla. Tikimasi, kad byloje paaiškės, kokius santykius gembleriai turi su Chicago politikieriais.

Mrs. Catherine Larson, 38 metų amžiaus, vakar krito arčiau šoko iš savo trečio aukšto apartamento lango, 1700 West 17th st. Ji mirė Cook ligoninėje. Ji buvo persiskyrus su vyru ir gyveno su sunumi.

Trys vyrai vakar priverstė William Levine, 31 metų amžiaus, sėsti į jų automobilį, vidurmiesty. Atėmė iš jo \$12,000 vertės brangakmenų, jį paleido Northsideje, 3800 N. Kilnois Universitete ateinančiam dare. Jis gyvena 6916 Clyde avenue.

ATEIVIŲ REGISTRAVIMO 15 KLAUSIMŲ

- (a) Mano vardas yra (Vid. vardas) (Pavardė)
(b) Aš atvykau į Jung. Valstijas po vardu
(c) Aš taigi buvau žinomas sekančiais vardais
(paduok varda po tėvais įteigę moteris, profesionališkus vardus, pramanytus vardus, ir kitokius vardus):
- (a) Aš gyvenu (miestas) (apskritis) (valst.)
(b) Mano pašto adresas yra (Paštas) (Valstija)
- (a) Aš gimiau (Mėnesis) (Diena) (Metai)
(b) Aš gimiau (arba netoli) (Miestas) (Apskritis) (Šalis)
- Esu pilietis ar veiksnis (Šalis)
- (a) Esu (pažymėk vieną): (b) Mano ženybinis statusas yra (pažymėk vieną):
Vyrškos Moteriškos P-vienis (ė) Vėdes (usi)
Gimties Gimties Našlys (ė) Persiskvres (usi)
(c) Mano rasė yra (pažymėk vieną): Balta Juoda
Japoniška Kinaiška Kita
6. Esu pėdų colių ugio, svorio svarų, turiu (spalva) plaukus, ir (spalva) akis.
- (a) Paskutinį sykį atvykau į Jung. Valst. (miestas ar (mėn., diena) (vntas ar (mėn., diena) (vntas) na ir metai)
(b) Aš atvykau ant (Vardas laivo, laivo Kompanijos ar kita transportacijos būdą)
- (c) Aš atvykau kain (pažymėk vieną): Keliovis Laivo igulos
(d) Aš atvykau į Jung. Valstijas bėn (pažymėk vieną): Pastovus
Gyventojas Sveikas Studentas Sutarties pirklys
Jureivis Svetimos valdžios oficialas Svetimos valdžios oficialo darbininkas Kitas
(e) Aš pirmą sykį atykau į J. V. (Mėn.) (Diena) (Metai)
- (a) Iš viso išgyvenau Jung. Valstijoje metų.
(b) Aš ketinu pasilikti Jung. Val. (pastoviam anskievenimui ar kaip ilgai ketini būti)
- (a) Mano namavietės užsiėmimas yra
(b) Mano dabartinis užsiėmimas yra
(c) Mano dabartinis darbdavys yra
Kurio adresas yra (gat. adr. ar kaimo kelias) (miest.) (valst.)
ir kurio biznis yra
- Esu užsiėmęs ar nor darbuotis penkis metus užsiėmiau, ar ketinu užsiimti sekančia veikla:
Anart kitu informacijai, paduok narystės ar veiklą klibuose, organizacijose, arba draugystėse
- Mano kariška ar jureiviška tarnystė buvo (šalis) Nuo (laiko) iki (laiko)
- Aš prašiau (have) pirmų pilietybės popierų Jung. Valst. neprašiau (have not) Aplikacijos laikas
Pirmos pilietybės popierus gautė (laikas) (num.) (miest.) (valst.)
- Padaviau prašymą dėl naturalizacijos (laikas) (miest.) (valst.)
- Aš turiu sekančias pažymėtas rimines gyvenant Jung. Valstijoje:
Tėvą (us) Vyru ar žmoną Vaikus (skaitliu)
(nei viena, viena ar abu) (Taip ar ne)
14. Aš buvau suarėtuotas ar apskustas ar nubautas už koki nrasikaltimą (arba prasikaltimus). Tie prasikaltimai buvo:
nebuvo
Už ką Suarėst. Diena Suarėst. Vieta Kaip dalyk. baig.
- Per pastaruosius penkis metus buvau (have been) nariu ir veikiau (narys ju)
nebuvo (have not been)
oficialas ju, ar darbininkas už organizacijas, atsidavusias pilnai ar iš dalies savo įtekmė pastumėti ar remti svetimos valdžios politiską veiklą, viešus santykius, ar viešus nusistatymą (policy)

AR 2-Questions to be Asked in Alien Registration